

НАРЪЧНИК ЗА САМООЦЕНЯВАНЕ НА ПРОФЕСИОНАЛНА ГИМНАЗИЯ

Наръчникът за самооценяване на професионална гимназия е разработен в рамките на проекта на Британски съвет: „Професионални умения“, изпълняван в партньорство с Министерство на образованието, младежта и науката.

ПРОЕКТ
ПРОФЕСИОНАЛНИ УМЕНИЯ

НАРЪЧНИК

за самооценяване на професионална гимназия

Наръчникът за самооценяване на професионална гимназия е създаден в рамките на проекта на Британски съвет „Професионални умения“, изпълняван в партньорство с Министерството на образованието, младежта и науката.

Наръчникът е разработен от работна група, в която участваха директори на професионални гимназии от страната, експерти от Регионалните инспекторати по образование и от Министерството на образованието, младежта и науката.

*София,
февруари 2012 г.*

Съдържание	<i>стр.</i>		
ПРЕДГОВОР	4	Етап на преразглеждане	32
СИСТЕМАТА ЗА ОСИГУРЯВАНЕ НА КАЧЕСТВО НА ПРОФЕСИОНАЛНОТО ОБРАЗОВАНИЕ И ОБУЧЕНИЕ И ЕВРОПЕЙСКИЯ РЕФЕРЕНТЕН МОДЕЛ ...	5	Осигуряване на надеждност на самооценяването	33
ИЗХОДНИ ПОЗИЦИИ	6	Запознаване на колектива с резултатите от проведеното самооценяване	34
ТЕХНОЛОГИЯ НА САМООЦЕНЯВАНЕТО	8	Оповестяване на резултатите от самооценяване	34
Осведомяване на цялата организация	8	Финансиране на дейностите по самооценяването	35
Защо да се провежда самооценяване в професионалната гимназия?	9	Он-лайн карта за самооценяване	35
Колективът и самооценяването	9	Заключение	37
Кога започва и кога завършва процесът на самооценяване?	11	Речник на използваните термини	39
Колко често се извършва самооценяване на професионалната гимназия?	11	Библиография	40
Самооценяване за първи път. Начално (въвеждащо) обучение	11	Приложения	
Какъв е съставът на комисията/групата?	12	<u>Приложение № 1.</u> Примерни количествени показатели	41
Мандат на комисията/групата по самооценяване	14	<u>Приложение № 2.</u> Примерни области и критерии за самооценяване на професионална гимназия	43
Задачи на комисията/групата по самооценяване	15	<u>Приложение № 3.</u> Примерна таблица за оценяване на постиженията	45
Степен на ангажиране на ръководството на гимназията в процеса на самооценяване	15	<u>Приложение № 4.</u> Примерна таблица за оценяване на постиженията	48
Новите отговорности на директора във връзка със самооценяването	16	<u>Приложение № 5.</u> Примерна таблица за оценяване на постиженията	50
Отговорности на членовете на комисията /групата по самооценяване	20	<u>Приложение № 6.</u> Примерна таблица за оценяване на постиженията	52
Етап на планиране	21	<u>Приложение № 7.</u> Примерна таблица за оценяване на постиженията	54
Начало на дейността на комисията/групата по самооценяване	21	<u>Приложение № 8.</u> Примерна таблица за оценяване на постиженията	57
Скала за оценяване	23	<u>Приложение № 9.</u> Примерна таблица за оценяване на постиженията	59
Изготвяне на годишен план за дейността на комисията/групата	24	<u>Приложение № 10.</u> Примерна таблица за оценяване на постиженията	63
Определяне и документиране на процедурите	25	<u>Приложение № 11.</u> Примерна таблица за оценяване на постиженията	67
Доказателствен материал - модели	26	<u>Приложение № 12.</u> Примерна таблица за оценяване на постиженията	69
Отговорност за подготовка на процедурите и моделите на доказателствения материал	27	<u>Приложение № 13.</u> Примерна таблица за оценяване на постиженията	71
Одобряване и използване на подготвените модели на процедури и доказателствен материал	28	<u>Приложение № 14.</u> Примерна таблица за оценяване на постиженията	73
Етап на прилагане	28	<u>Приложение № 15.</u> Примерна таблица за оценяване на постиженията	76
Методика на самооценяването	28	<u>Приложение № 16.</u> Примерна таблица за оценяване на постиженията	78
Провеждане на процедури и събиране на доказателствен материал	28	<u>Приложение № 17.</u> Примерна таблица за оценяване на постиженията	79
Етап на оценяване	29	<u>Приложение № 18.</u> Примерна таблица за оценяване на постиженията	83
Оценяване	29	<u>Приложение № 19.</u> Примерен годишен план за дейността на комисията/групата	87
Доклад от проведеното самооценяване	29	<u>Приложение № 20.</u> Примерна процедура	90
Задаване на приоритетите за следващ период на самооценяване	30	<u>Приложение № 21.</u> Примерна анкетна карта	92
		<u>Приложение № 22.</u> Примерна справка	94
		<u>Приложение № 23.</u> Доклад от проведено самооценяване (схема)	95

ПРЕДГОВОР

Настоящият Наръчник за самооценяване на професионална гимназия е продукт на ползотворното сътрудничество между Министерство на образованието, младежта и науката (МОМН) и Британския съвет (British Council), с финансовата подкрепа на Microsoft в рамките на съвместния проект „Професионални умения“ (Skills for Employability).

Наръчникът е предназначен да подпомогне процеса на самооценяване на професионалните гимназии. Той е разработен от работна група, в която бяха включени директори на 18 професионални гимназии от страната, експерти по професионално образование от 3 Регионални инспектората по образование (РИО), експерти по професионално образование от МОМН. Основа за разработването на наръчника са Европейското ръководство по самооценяване на доставчиците на услуги в областта на професионалното образование и обучение (CEDEFOP, 2003), Ръководство за вътрешна атестация на Министерството на образованието и спорта на Черна гора, както и отправните европейски документи за осигуряване на високо качество на професионалното образование и обучение.

Защо е важно да познаваме процеса на самооценяване и да го прилагаме? Професионалните гимназии в България са изправени пред нарастващи изисквания да реагират на бързите промени на пазара на труда, да бъдат по-ефективни, да отговарят на потребностите на заинтересованите страни/потребителите, да бъдат видими, разпознаваеми и конкурентоспособни в областта на предлагането на професионалното образование и обучение (ПОО). Такава адекватност може да се постигне, ако училището предоставя качествено обучение. Постигането на определено ниво на качеството е дългосрочен процес, който изисква внимателно планиране и организация. Една от многото стъпки към създаване на система за качество в професионалната гимназия е практиката на самооценяване.

Чрез самооценяването екипът на професионалната гимназия може да получи информация за нивото на качеството на провеждащото се професионално образование и обучение, да идентифицира областите, които се нуждаят от подобрене и да предприеме съответните мерки и действия.

Последователността на изложението в настоящия наръчник следва логиката на процеса на самооценяване. Последователно са представени всички стъпки от представянето на идеята пред колектива на професионалната гимназия до приключване на първото самооценяване и подготовката за следващото. Представена е методиката на самооценяването.

СИСТЕМАТА ЗА ОСИГУРЯВАНЕ НА КАЧЕСТВО В ПРОФЕСИОНАЛНОТО ОБРАЗОВАНИЕ И ОБУЧЕНИЕ И ЕВРОПЕЙСКИЯТ РЕФЕРЕНТЕН МОДЕЛ

Осигуряването на високо качество на предлаганото професионално образование и обучение е основен приоритет за професионалните гимназии в страната. За гарантиране на процеса училищата създават своя система за осигуряване на качеството. Системата обхваща организационната структура, отговорностите,

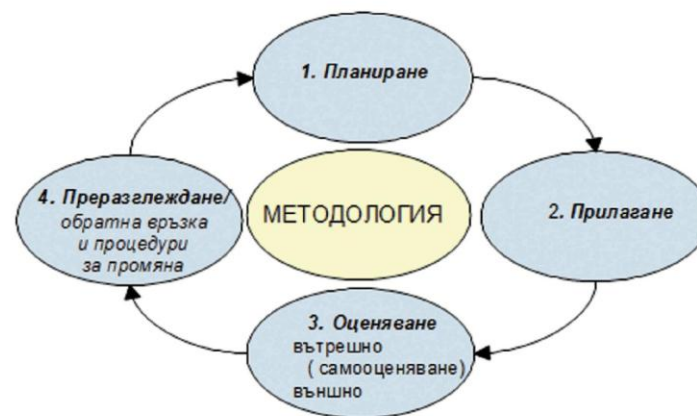
използваните методи, процеси и средства за провеждане на дейностите по управление на качеството.

Основните отправни документи на Европейския съюз в тази връзка са: *Препоръката на Европейския парламент и Съвета за приемане на Европейска референтна рамка за осигуряване на качеството в професионалното образование и обучение 18 юни 2009г.*; *Препоръката на Европейския парламент и Съвета от 12 февруари 2001 г. относно европейското сътрудничество при оценяване на качеството на училищното образование*; *Европейският доклад за качеството на училищното образование: шестнадесет показателя за качество, Люксембург, Службата за официални публикации на Европейските общности, 2001 г. и др.*

Европейският парламент препоръчва създаването на Европейска референтна рамка за осигуряване на качество (ЕРРОК) на професионалното образование и обучение (ПОО). Рамката се определя като инструмент, чиято цел е да помогне на държавите - членки да развиват и наблюдават качеството на своите системи за ПОО въз основа на общи европейски препоръки. Очакванията са рамката да допринесе за подобряване качеството на ПОО и за увеличаване на прозрачността на политиката в областта на ПОО между държавите - членки чрез насърчаване на взаимното доверие, ученето през целия живот, мобилността на работниците и учащите.

Европейската референтна рамка за осигуряване на качество се разработва от експерти от страните – членки на ЕС и поради това в нея ще намерят място различни елементи от системите за осигуряване на качество на предлаганото ПОО, използвани от страните-членки.

Методологически ЕРРОК включва етапи на планиране, прилагане, оценяване и преразглеждане/обратна връзка, включително и процедури за промяна.

Самооценяването, паралелно с външното оценяване, се възприема като един от най-важните подходи за осигуряване на качеството в училищата, предоставящи професионално образование и обучение.

Според Европейския референтен модел, самооценяването е:

- оценка въз основа на доказателства;
- средство за измерване на напредъка във времето;
- средство за постигане на консенсус относно пътя за усъвършенстване на организацията на работа в доставчика на ПОО;
- средство за усъвършенстване на действията за постигане на високо качество на ПОО;
- средство за мотивиране на членовете на екипа за подобряване качеството на ПОО;
- възможност за насърчаване и за споделяне на добри практики в екипа на доставчика и с други доставчици на ПОО.

ИЗХОДНИ ПОЗИЦИИ

Процесите на икономическа и културна глобализация поставят на преден план проблема за качеството на образованието, в частност за качеството на ПОО.

Кое професионално образование е качествено ?

Определение за качество на ПОО не се открива в действащото към момента национално законодателство, не е регламентиран и цикълът за осигуряване на качество в ПОО по смисъла на Препоръката на ЕП от 2009 г. Отстраняването на тези дефицити в нормативната среда е задача на настоящето.

Качеството на професионалното образование и обучение може да се определи като съвкупност от квалификационни и личностни постижения в резултат на професионално образование и обучение, предназначени да удовлетворяват обществени и индивидуални потребности за личностно развитие и за прилагане в труда. Равнището на качеството на ПОО се определя от степента на съответствие на постиженията с нормативните изисквания, социалните и личностните потребности.

Независимо че в нормативната уредба на народната просвета няма точно определение за качество на ПОО, възможно е да се конкретизират общи за професионалните гимназии критерии и се опишат различните степени на постигнати резултати. Отговор на въпроса „Къде сме ние ?“ може да се получи чрез провеждане на вътрешна самооценяване, а да се провери дали тя е коректно определена - чрез надеждно външно оценяване.

Самооценяването е системен и прозрачен критичен преглед на действащата в момента практика в професионалната гимназия, с цел комплексно подобряване на качеството на предлаганото ПОО. Това определение подчертава смисъла и потенциала на самооценяването.

Задачите на самооценяването в професионалната гимназия са:

- да изгради обща представа за всички или за определени дейности в училището;
- да направи оценка на осъществяваното професионално образование спрямо действащите стандарти;
- да установи използваните добри практики и разшири обхвата на прилагането им;
- да установи на ранен етап рисковете по отношение на качеството;
- да очертае областите, които имат нужда от подобрене и да предприеме съответните мерки;
- да оптимизира системата за управление на ресурсите с цел повишаване на ефикасността;
- да насърчи всички членове на колектива на професионалната гимназия към екипна работа;
- да популяризира училището в обществото и насърчи сътрудничеството;
- да осигури приемственост, защото оценяването е естествена част от цялостния процес за осигуряване на качествено ПОО;
- да създаде убеждението, че качеството е инструмент за повишаване на ефективността;
- да насърчи стремежа на екипа на гимназията към усъвършенстване на качеството на предлаганото ПОО.

ТЕХНОЛОГИЯ НА САМООЦЕНЯВАНЕТО

Осведомяване на цялата организация

Учителите и служителите в професионалната гимназия трябва да бъдат уведомен за решението на ръководството да се проведе самооценяване и основанията за това решение. Информиранието е с цел да се обясни самооценяването като инструмент за усъвършенстване, чрез който ще се подобри (още повече) имиджът на гимназията. Отношение към качеството на ПОО има целият екип на професионалната гимназия. Качеството зависи най-вече от работата на ръководството, на учителите, на административния персонал. Всеки трябва да чувства лична отговорност за качеството на предлаганото ПОО. Това означава, че от всеки ще се изискват доказателства за качеството на работата му, заради което всеки трябва да познава и разбира същността на процеса.

Всички членове на колектива трябва да бъдат уведомени:

- защо ръководството на професионалната гимназия е решило да провежда самооценяване;
- защо ръководството е избрало Европейския референтен модел или някой друг;
- какви са целите на самооценяването;
- как е планиран графикът на процеса;
- кой ще участва в самооценяването;
- кога се очаква да се оповестят резултатите;
- как резултатите от самооценяването ще повлияят на всеки член от колектива.

Възможно е директорът на професионалната гимназия да избере подход, при който първо да проведе кратко въвеждащо обучение на целия колектив с акцент върху смисъла и ползите от самооценяването и след това (наскоро или след по-дълъг период) да обяви решението за провеждане на самооценяване.

Директорът, който познава особеностите на колектива, определя подхода и момента, подходящи за осведомяване на колектива.

Защо да се провежда самооценяване в професионалната гимназия?

Някои специалисти сравняват самооценяването с оглеждането в огледало. Когато се оглеждаме там, не винаги виждаме това, което би ни се искало. Стараем се да премахнем недостатъците и да запазим, дори да подобрим това, което ни харесва. Процесът на самооценяване в професионалната гимназия дава отговор на някои основни въпроси:

- Къде сме ние?
- В какво сме добри?
- В какво бихме искали да подобрим?
- Какво искаме да постигнем?

Европейската практика е показала, че основните ползи от провеждане на самооценяване в организацията са:

- идентифицират се добрите практики и се създават
- условия за устойчивостта им;
- идентифицират се недостатъците и се вземат мерки
- за отстраняването им;
- разкрива се потенциалът за развитие на организацията;
- насърчават се партньорствата;
- набелязват се по-резултатни начини за стимулиране на персонала.

Колективът и самооценяването

Процесът на приемане на самооценяването като средство за вътрешно оценяване на качеството на осъществяваното ПОО в гимназията преминава през различни фази. Първата фаза е свързана с отричане на самооценяването и отказ за възприемането му като важна и отговорна задача. Следва фазата на съпротива, в която голяма част от усилията могат да се изразходват за търсене на

причини защо "самооценяването не е подходящо за професионалната гимназия и дори е излишно, защото ние работим добре". По принцип, учителят намира за нормално да оценява другите и трудно приема аргументи в полза на самооценяването.

Обикновено първо реагират част от учителите, които предпочитат да не поемат нови отговорности, да не се натоварват с нови задачи, изобщо да не променят стереотипа. Други проявяват любопитство, но често едновременно с любопитството у тях се поражда и страх. Колебанието между любопитството и страха поражда съпротивата като бариера пред непознатото. Във всички случаи за целия колектив въвеждането на самооценяването е промяна, която без съмнение трябва да се управлява. Промяната поставя пред ръководството на училището необходимостта **да преодолее съпротивата**, да разясни ползата от самооценяването и да мотивира колектива.

Важен инструмент за преодоляване на съпротивата е **диалогът**. Той трябва да се провежда в открита и честна атмосфера с приемане на различията и уважение към мнението на колегите. Диалогът също трябва да се основава на силно чувство за увереност и професионална идентичност между ръководството на училището, учителите и служителите. Ролята на директора на гимназията е да обясни, че самооценяването на качеството на провеждащото се професионално образование и обучение в гимназията не е предназначено да установи кой е виновен или отговорен за определени резултати, то е инструмент за отстраняване на недостатъците на много ранен етап и за непрекъснато подобрене и развитие, като създава възможности за ефикасно управление на ресурсите на училището.

Самооценяването дава най-добри резултати в професионални гимназии, в които управленският екип има ясна визия за развитието на институцията и където този екип се ангажира да участва в самооценяването. То работи най-добре там,

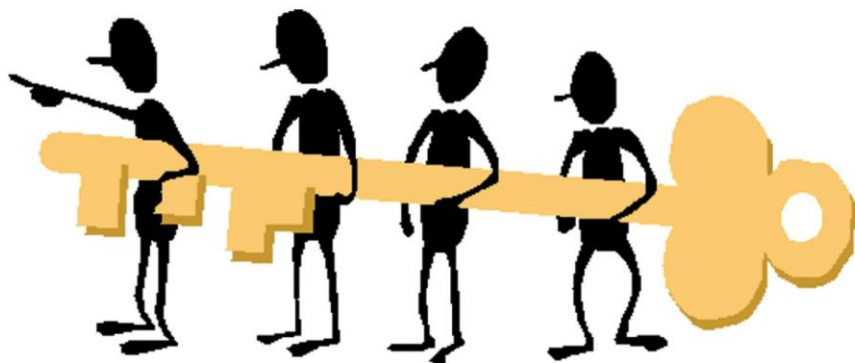
където има атмосфера на отворен и честен диалог и взаимно уважение между колегите. Още в подготовката за самооценяване на целия педагогически и административен персонал трябва да стане ясно, че **самооценяването се основава на доказателства**, събирането на които **отнема време и ресурси**.

Тук е мястото да се отчетат и притесненията на ръководството на гимназията от процеса на самооценяване. Тези притеснения са породени от липсата на опит в тази дейност, от неизвестността за вида и съдържанието на документацията, която трябва да оформи доказателствения материал, от предстоящите усилия за мотивиране на колектива за споделяне на отговорностите, свързани с подготовката и провеждането на самооценяването.

След преодоляване на първоначалните негативи започва фазата на проучване, за да се разбере как този процес се реализира на практика. И накрая идва фазата на ангажиране и задължение, когато хората вече се идентифицират с процеса на самооценяването.

За да може да се организира полезен за професионалната гимназия процес на самооценяване, тези етапи трябва да се познаят, да се възприемат като естествени реакции, които трябва да се преодолеят.

Ключът от успеха е в ръцете на колектива на професионалната гимназия.

Кога започва и кога завършва процесът на самооценяване?

Процесът на самооценяване включва следните периоди за:

- подготовка;
- събиране на доказателствен материал;
- оценяване;
- изготвяне на анализ;
- идентифициране на добрите практики;
- идентифициране на областите, нуждаещи се от подобряване на качеството;
- подготвяне на предложения за подобряване на качеството в тези области, обвързани с мерки и дейности;
- изготвянето на доклад.

Процесът на самооценяване има различна продължителност в зависимост от поставената цел. В случай че професионалната гимназия провежда самооценяване на цялостната си дейност, процесът ще продължи около 18 месеца. Оценката трябва да започне от началото на приемната кампания за учебната година, за която ще се извърши самооценяването и ще завърши след приключване на септемврийската поправителна сесия. Следват обобщаване на резултатите, събрани в доказателствените материали, изготвяне на анализ и доклад.

Ако самооценяването обхваща само част от дейността на гимназията, срокът ще бъде по-кратък, но в повечето случаи ще обхваща цяла учебна година.

Времетраенето на процеса трябва внимателно да се планира, за да се обхванат всички необходими дейности.

Самооценяване за първи път. Начално (въвеждащо) обучение

Първото самооценяване е свързано с неизвестности, липса на опит и затова трябва да се отдели достатъчно време за подготовката му. Още в края на учебната година, предшестваща оценяването, е необходимо да се определят лицата, които ще бъдат отговорни за **администриране на процеса на самооценяване**. Този срок се налага поради факта, че те трябва да бъдат обучени.

Директорът със своя заповед следва да определи екипа. Как ще се назове - комисия, група, екип или др. е решение, което се взема в конкретното училище.

Следващата подготвителна стъпка, която трябва да предприеме ръководството на професионалната гимназия, е да осигури първоначално **въвеждащо обучение** на членовете на комисията/групата по самооценяване. Едва след приключване на обучението започва същинската й дейност.

Подходящо е обучението на комисията/групата да се проведе преди началото на учебната година, през която ще се проведе първото самооценяване. Въвеждащото обучение може да включва:

- представяне на Европейския референтен модел, целите и естеството на самооценяването;
- етапи на самооценяването;
- процедури за самооценяване;
- видове доказателствен материал - съставяне, събиране, обработване, съхраняване ;
- оценяване;
- анализиране на резултатите;
- изготвяне на доклад за проведеното самооценяване.

Какъв е съставът на комисията/ групата?

Комисията/групата по самооценяване е **постоянен работен орган** на професионалната гимназия, който действа за определен период (мандат).

Съставът на комисията/групата по самооценяване включва председателя и членове. В зависимост от големината на професионалната гимназия респ. броя на учителите, броя на учениците, броя на изучаваните професии/специалности се определя численият състав на комисията/групата. Целта е да се определи оптималният брой. Многочислената комисия трудно се събира в пълен състав поради различните ангажименти на членовете. Много малката на брой комисия/ група може да се затрудни от обема на работата и да не бъде достатъчно ефективна.

Добре е числеността на комисията да се съобрази с големината на професионалната гимназия, респ. с броя на персонала. Колкото гимназията е по-голяма, толкова повече дейности предстоят, а оттам - толкова повече доказателствен материал ще се събира и обработва. При по-големите училища може да се обособи комисия, а при по-малките – група по самооценяване.

Ако професионалната гимназия има численост на персонала от приблизително 20 човека, създаването на специална група или екип по самооценяването може да бъде спестено и всички да участват в процеса. Директорът трябва да реши дали този подход ще е ефективен. Ако се прецени, че въпреки малкия числен състав на учителите и служителите самооценяването ще се организира от определена група, то процедурата е същата както при по-голямата организация.

При професионални гимназии с персонал над 20 души е добре съставът да се определи така, че да има представители на тези групи учители и служители, които са включени в самооценяването.

Председател може да бъде помощник-директорът по учебната дейност (ПДУД) или помощник-директорът по учебно-производствената дейност (ПДУПД), или ако няма такива щатове в гимназията, се определя някой друг член на колектива. Като членове могат да бъдат включени: главен/и учител/и, старши учители/и, учител по ИКТ, педагог/психолог/педагогически съветник, председатели на методически обединения, учители, служители.

Очакванията към председателя са да създаде условия за изграждане на формални взаимоотношения между членовете на комисията/групата, които са най-подходящи за целите на самооценяването. Желателно е той да бъде авторитетна личност с добри познания в областта на професионалното образование и обучение, а така също и в областта на управление на качеството. Необходимо е председателят да има нагласи за непрекъснато усъвършенстване, за осъвременяване на познанията си. Уменията за работа със съвременен компютърен софтуер са част от изискванията към председателя.

Личностните качества на председателя също са от значение. Той трябва да бъде отговорен, динамичен, амбициозен, но и консенсусен и търпелив.

Не винаги има служители, които да притежават едновременно всички тези качества, затова може би като най-важни могат да се открият две от тях - да бъде **авторитет** и да бъде **обединител**.

Няма определени изисквания за състава на комисията/групата. Добре е в нея, по възможност, да се включат представители на различни групи учители .

Например ако ще се провежда самооценяване на цялостната дейност на професионалната гимназия, в комисията/групата е добре да се включат учители по общообразователна подготовка, по професионална подготовка, по практическо обучение, служители от администрацията и др. В този случай целта е да се намери такъв състав, който да дава най-точна и ясна представа за структурата на професионалната гимназия.

Полезно за работата на комисията/групата е поне един от членовете да има добър опит за работа с компютърни програми, необходим най-вече при съставянето и обработката на он-лайн анкети, формуляри, чек-листове и др.

Препоръчително е, особено за по-големите училища, в състава на комисията/групата по самооценяване да се включат и външни експерти (представители на местния бизнес, на училищното настоятелство, на местната общественост и др.), които ще допринесат за **осигуряване надеждност на резултатите от самооценяването**.

Представителството на родителите ще бъде полезно, ако определеният родител има активна позиция, а не е воден от подбудите присъствието му да осигури по-добро отношение към неговото дете - ученик в гимназията. Не е задължително това да е член на училищното настоятелство.

Участието на представител на браншовата работодателска организация (най-често от стопанската организация - партньор) е много актуално, особено ако представителят не участва формално, а проявява заинтересованост и има изградена позиция относно необходимото качество на професионално образование и обучение в гимназията от гледна точка на потребител на кадри.

Участието на представители на социалните партньори и особено на работодателите е гаранция за обективността на самооценяването. По вероятно е, предвид тяхната служебна заетост, да бъдат включени в състава на комисията/групата като асоциирани членове и да участват само в някои нейни дейности – например при определяне областите и критериите на предстоящо самооценяване, при изготвяне плана за работа на комисията/групата, и др. В комисията/групата могат да сътрудничат различни лица (учители, служители, членове на настоятелството, представители на местната общественост и др.), ангажирани в сходни или взаимосвързани процеси.

Комисията по самооценяване работи съгласно заповед на директора.

Мандат на комисията/ групата по самооценяване

В случай, че се самооценява цялостната дейност на гимназията, е логично мандатът на комисията/групата да бъде двегодишен, предвид технологията на провеждане на самооценяването. След изтичане на мандата съставът на комисията/групата се обновява при спазване принципа на приемственост – т.е. в нея се запазват за още един мандат (или поне за още една учебна година) някои от членовете, които са работили през предишния период.

Двугодишният мандат е подходящ и в случай, когато се прави самооценяване само на определена/и дейност/и на професионалната гимназия, защото тя/е ще се оценяват в тяхното развитие през цялата учебна година. В този случай само продължителността на самооценяването може да бъде съкратена до 15 месеца.

На този етап, поради липса на нормативни изисквания, няма пречка председателят и членовете на комисията/групата да участват в нея повече от един мандат.

Задачи на комисията/групата по самооценяване

Етап на планиране:

- да разработи годишен план за дейността си;
- да разработи мерки и дейности за реализиране на дефинираните от ръководството на училището приоритети на самооценяването;
- да определи процедурите, които ще се ползват и да ги документа;
- да определи формата и съдържанието на доказателствения материал – протоколи, чек-листи, въпросници, анкети и др.;
- да разработи формати за проучвания, които може да проведе и он-лайн.

Етап на прилагане:

- да проведе процедурите по самооценяване;
- да осигури и класифицира доказателствен материал - набирането на надеждни, проверими и достоверни данни.

Етап на оценяване:

- да оцени равнищата на показателите;
- да изготви проект на доклад с резултатите от самооценяването;
- да очертае областите/ критериите / показателите, нуждаещи се от подобряване на качеството.

Етап на преразглеждане:

- да анализира получените данни;
- да съдейства за публичното оповестяване на годишния доклад или резюмето от самооценяването;
- да предложи на директора на гимназията план за обучение на учителите и служителите във връзка със самооценяването.

Степен на ангажиране на ръководството на училището в процеса на самооценяване

Ангажирането на директора и помощник–директорите трябва да е убедително и видимо за учителите и служителите в професионалната гимназия.

Ръководството има лидерска роля при определяне и оповестяване на политиката по качеството и при определяне и изпълнение на целите на самооценяването.

Без ангажиране на ръководството на професионалната гимназия самооценяването няма да се възприема като нещо сериозно и това ще е повече от загуба на време: то ще бъде фактор за демотивация.

Нито един качествен подход не е бил успешен без ангажирането на мениджърския екип.

Новите отговорности на директора на гимназията във връзка със самооценяването

Отговорността за предлаганото качество на ПОО от професионалната гимназия е на директора. **Лидерството** на директора се изразява в осъзнаването на значимостта и поемането на отговорност при планирането, провеждането, анализването и оценяването на качеството на провежданото професионално образование и обучение в гимназията. Независимо че директорът на гимназията формално не е член на комисията/ групата по самооценяване, той носи цялата отговорност за управлението на качеството на осъществяването ПОО.

Новите ангажменти на директора във връзка със самооценяването могат да се формулират по следния начин:

1. Мотивиране на колектива на професионалната гимназия за активно и отговорно участие в самооценяването на гимназията.

Мотивирането е свързано с използването на различни стимули (психологически, икономически и др.), чрез които се провокира в най-голяма степен активността на учителския и административния персонал на гимназията. Основната мотивационна технология, която се приема добре от персонала, е обвързването на възнаграждението с постигнатите резултати.

Интересен похват, който с успех се прилага при колективите със значителен интелектуален потенциал, е мотивирането чрез поставяне на общоприети цели. За да може колективът да приеме промяната, той трябва да я познава, разбира и да осъзнава бъдещите ползи от прилагането ѝ.

В процеса на самооценяването директорът може да използва и други възможности за поощряване на положителните прояви и инициативи във връзка със самооценяването - например материални награди, похвали, изказване благодарност пред педагогическия съвет/общото събрание и др.

Без съмнение, всеки колектив има своите особености, затова универсална рецепта не може да бъде посочена.

2. Определяне състава на комисията/групата по самооценяване и техните отговорности

Правилният подбор на членовете на комисията/групата е важен за успеха на самооценяването.

За да може комисията/групата да изпълнява задачите си ефективно, дирек-

торът трябва да определи отговорностите на всеки един от тях, като се съобрази с квалификацията и полето на действието им. Нелогично е например учител по общообразователна подготовка да анализира доказателствен материал по професионална подготовка и обратно.

Съставът на комисията/групата по самооценяване се определя със заповед на директора. Реквизитите на заповедта, която издава директорът на професионалната гимназия, са:

- основание за издаване на заповедта;
- състав – председател, членове;
- период на действие на комисията/групата и на техническите лица;
- задачи;
- отговорност за съхраняване на доказателствения материал по време на самооценяването;
- начин на отчитане на изпълнените дейности;
- отговорност и срок за съхраняване на доказателствения материал след приключване на самооценяването.

Препоръчително е при определяне състава на комисията/групата да се предвиди включването на лице, което има знания и опит за изготвяне на анкети, въпросници и е с добри познания по български език. В отговорностите на този член ще се добави и преглед на проектите на доказателствените материали преди утвърждаването им от директора, по отношение на формата и съдържанието им. Целта е да се гарантира адекватност, яснота, пълнота и подходяща структура на подготвяните документи.

3. Мотивиране на комисията/групата по самооценяване.

И за членовете на комисията/групата по самооценяване икономическите стимули са от съществено значение. Мотивирането им ще има още по-сериозен успех, ако за тяхната дейност във връзка със самооценяването се създадат такива условия на труд и такава среда, че те да нямат причина да не си вършат работата максимално ефективно. Добре е да се обособи помещение, оборудвано с необходимата техника - компютър/и с интернет, скенер, принтер, канцеларски материали (папки, джобове, хартия за принтиране и пр.).

Друга задача е осигуряването на първоначалното въвеждащо обучение за комисията/групата по самооценяване. Подходящата тематика на следващо обучение (ако е необходимо) може да бъде подсказана от самите членове на комисията/групата по самооценяване. Обучението трябва да се проведе от специалист по въвеждането и управлението на различни системи за управление на качеството, на който да се представи съответната програма за обучението.

Редовната заинтересованост към работата на комисията/групата по самооценяване и позитивната нагласа от страна на директора ще повиши мотивацията на членовете.

4. Утвърждаване на годишен план за дейността на комисията/групата по самооценяване и запознаване с него на педагогическия съвет

Председателят на комисията/групата по самооценяване предлага на директора за утвърждаване годишния план за дейността на комисията/групата.

5. Утвърждаване на процедурите, свързани със самооценяването

Процедурите, които ще се проведат по време на самооценяването, се разработват от комисията/групата. Към процедурите, при необходимост, се разработват и указания към участващите в тях. Председателят на комисията/групата предлага на директора за утвърждаване всички разработени процедури.

6. Утвърждаване на бланките, анкетите и др. във връзка със самооценяването

Бланките, анкетите, протоколите и др., които ще се ползват по време на самооценяването, се разработват от комисията/групата. Там, където е необходимо, се разработват и указания за попълването им. Председателят на комисията/групата ги представя на директора за утвърждаване.

7. Определяне на приоритетите за следващо самооценяване. Утвърждаване на доклада от проведеното самооценяване

Ръководството на професионалната гимназия (директорът) следва да определи приоритетите за следващото самооценяване, да формира целта и да обсъди с комисията/групата подходящи мерки и дейности за изпълнението. Планираната цел трябва да е постижима.

Възможно е някои от приоритетните области и критерии да бъдат определени от Министерството на образованието младежта и науката (МОМН) и да са общи за всички професионални гимназии в страната във връзка с национално отчитане на резултати по общоприети европейски критерии. Други ще се определят от съответния Регионален инспекторат по образование (РИО) във връзка с регионалните приоритети в областта на професионалното образование и обучение. Те ще бъдат еднакви за всички професионални гимназии на територията на региона.

Част от областите и критериите, определени на национално и регионално равнище, ще съвпадат с приоритетните за гимназията, но вероятно ще има други, които са конкретни за нея, и те трябва да бъдат определени от ръководството на гимназията. Определянето им е въз основа на резултатите от външно оценяване (ако има такова) или от проведено предишно самооценяване, или след самостоятелен анализ на състоянието на училището.

Професионалната гимназия определя дейностите, по които ще се работи постоянно (например - посещаемост на учебни занятия, качество на практическото обучение и пр.) и периодично (например - успех на зрелостните изпити, успех на държавните квалификационни изпити, процент на отпадналите ученици и пр.), както и процедурите за тяхното оценяване.

Ведеща роля има директорът поради неговата осведоменост за цялостното състояние на предоставяното професионално образование и обучение в гимназията. Избраните области и критерии трябва да бъдат представени на колектива.

Полезно би било да се проведат консултативни срещи с партньорите на

гимназията – училищно настоятелство, стопански организации – партньори, браншови организации и др., които могат да направят свои предложения.

Докладът от самооценяването добива окончателния си вид след допълване с приоритетите и целта на следващо самооценяване и може да бъде утвърден от директора.

8. Запознаване на колектива с резултатите от самооценяването

Директорът трябва да запознае членовете на колектива на гимназията с резултатите от самооценяването на общо събрание. Презентацията на изводите от анализа към доклада е полезна информация, която може да бъде средство за обединението на членовете на колектива около общи цели и идеи.

9. Мониторинг на самооценяването

Мониторингът е систематична, непрекъсната или периодична дейност на ръководството на училището за наблюдение и контролиране на динамиката и степента на изпълнение на планираните дейности.

Дейността по мониторинга позволява да се направи оценка дали планираните дейности водят до постигане на целите на самооценяването. От друга страна, мониторингът позволява своевременно да се идентифицират възможни проблеми и да се предприемат съответните корективни действия.

Непосредствените цели на мониторинга по време на самооценяването са:

- спазване на графика за провеждане на процедурите;
- гарантиране, че изпълнените процедури са надлежно документирани и събраният доказателствен материал е класиран и е на разположение;
- обезпечаване на своевременно идентификация на потенциални проблеми и трудности по време на самооценяването;
- подпомагане на комисията/групата чрез предложения, препоръки и предприемане на корективни мерки при необходимост.

Отговорности на членовете на комисията/групата по самооценяване

Координирането на процеса по самооценяване трябва да бъде осъществявано от един човек, за да бъдат обхванати еднакво отговорно всички обекти и процеси на самооценяването. Председателят оглавява комисията/ групата по самооценяване.

По време на своя мандат комисията/групата провежда заседания. На всяко заседание на комисията се води протокол, в който се описват всички обсъждания и решения. Честотата на провеждане на заседанията се определя от председателя на комисията/групата.

1. Председателят:

- организира, контролира и отговаря за цялостната дейност на комисията/групата;
- представява комисията/групата там, където е необходимо;

- участва в срещи на ръководството на професионалната гимназия, на които самооценяването е част от дневния ред;
- председателства заседанията на комисията/групата;
- контролира и отговаря за правилното водене и съхраняването на доказателствения материал до приключването на самооценяването и предаването в архива на училището.

Председателят на комисията/групата по самооценяване **отговаря за:**

- разработване на мерки и дейности за дефинираните от ръководството на училището приоритети на самооценяването;
- изготвяне на годишен план за действие на комисията/групата по самооценяване;
- разработване на ред и процедури с необходимите указания за отчитане на постигнатите резултати;
- разработване на бланки (анкети, въпросници, чек-листа и др.), вкл. за он-лайн проучвания;
- провеждане на процедурите по самооценяване;
- събиране на надежден, достоверен и проверим доказателствен материал;
- разработване на проект на план за обучение на учителите и служителите във връзка със самооценяването и предлагането му на директора;
- разработване на доклад с резултатите от самооценяването и на резюме на доклада;
- анализиране на получените данни и идентифициране на областите/ критериите/показателите, нуждаещи се от подобряване на качеството;

Председателят трябва да бъде на разположение да подпомага дейността на членовете на групата по време на процеса на самооценяването.

2. Членовете на комисията/групата по самооценяване:

- разработват мерки и дейности за реализиране на дефинираните от ръководството на училището приоритети на самооценяването;
- разработват годишен план за действие на комисията/групата по самооценяване;
- разработват подходящи процедури за отчитане на постигнатите резултати и указания към тях;
- разработват материали за проучванията – бланки(анкети, протоколи, справки, чек-листа и др.) вкл. за он-лайн проучвания;
- провеждат процедурите по самооценяване;
- събират надежден, достоверен и проверим доказателствен материал;
- предлагат теми за допълнително обучение на членовете на комисията/ групата;
- предлагат теми за обучение на учителите и служителите във връзка със самооценяването;
- разработват доклад с резултатите от самооценяването и резюме на доклада;
- анализират получените данни и идентифицират областите/ критериите/показателите, нуждаещи се от подобряване на качеството.

По време на своя мандат членовете на комисията/групата подпомагат ръководството на гимназията да мотивира колектива за активно и отговорно участие в процеса на самооценяване.

От всеки член на комисията/групата по самооценяването се изисква да бъде коректен и точен в работата си на основата на неговото собствено познание и опит от дейността му в организацията. Важно е членовете на комисията/групата по самооценяване да изведат доказателства относно силните страни и слабостите, да очертаят областите, които се нуждаят от подобрене, за да обосноват своята крайна оценка.

Силните страни, установени при самооценяването на дейността, насърчават организацията и са положително признание за свършената до момента работа. Когато са правени последователни оценявания, списъкът на силните страни може да се увеличава и това ще бъде видим знак за една организация, която се стреми към повишаване на качеството на работата.

Етап на планиране

Начало на дейността на комисията /групата по самооценяване

Още в началото на дейността си комисията/групата трябва да идентифицира нормативните документи, които ще ползва в работата си, и със съдействието на ръководството на гимназията да си осигури достъп до тях. По време на дейността си комисията/групата трябва да получава и всяка информация от висшестоящи органи, имаща отношение към самооценяването.

В началото на дейността си комисията/групата трябва да предложи подходящи показатели, дескриптори, които се одобряват от директора. В случай, че от МОМН или от РИО са определени приоритетните области, критерии, показатели и дескриптори, комисията/групата определя само подходящите процедури и доказателствен материал.

Въз основа на определените области, критерии и показатели на предстоящото самооценяване комисията/групата разработва подходящи процедури и видове доказателствен материал, след което изготвя годишен план за дейността си, включващ и подробен план- график.

Следва определяне на съотносимите към самооценяването количествени показатели. Те ще представят впоследствие в годишния доклад фона/контекста, в който работи професионалната гимназия.

Примерни количествени показатели за самооценяване на цялостната дейност на гимназията са представени в [приложение № 1](#). Когато се изготвя самооценяване само на конкретна дейност, в количествените показатели се включват онази част от показателите, които най-ясно и точно ще формират съответния контекст на работа.

При изследване цялостната дейност на професионалната гимназия във връзка с качеството на предлаганото ПОО трябва да се разгледат различни нейни области, както в количествен, така и в качествен аспект. В този смисъл са пред-

ставените в [приложение № 2](#) „**Примерни области и критерии** за самооценяване, брой точки и скала за формиране на крайната оценка.”

Показаните области и критерии са представени като примерни. Професионалната гимназия може **да избере само някои от тях** или да въведе други.

Например ако самооценяването има за цел да установи качеството на работа на членовете на колектива на гимназията, подходът ще бъде насочен към самооценяване дейността на:

- **директора на училището** - относно: управлението; мониторинга на работата на учителите и служителите; сътрудничеството с местната общественост и социалните партньори; осигуряването на качество на преподаването; кадрова политика; осигуряването на подходящи условията за работа на персонала; материално - техническа база; планиране на учебни и извънкласните дейности и др.
- **учителите** - относно: качество на образователната услуга; сътрудничество с учениците; постижения в рамките на випуска и пр.
- **педагогическия съветник, психолога** – относно: подкрепа за учениците, извънкласни дейности; и др.
- **административния персонал** - относно: качество на предоставяната услуга, сръчност на изпълнението, ефективност и др.

Всички области и критерии от [приложение № 2](#), предмет на самооценяване на цялостната дейност на професионалната гимназия, са разработени със съответните показатели и дескриптори в [приложения № 3, 4, 5, 6, 7, 8, 9, 10, 11, 12, 13, 14, 15, 16, 17 и 18](#).

Включените в тези приложения критерии в по-голямата си част са качествени. Те са детайлизирани с показателите. Показателите са уточняващи информационни „прозорци” към всеки от критериите. В своята съвкупност те определят съдържанието и обхвата на съответния критерий. Показателите са пояснени чрез съответните дескриптори. В таблиците повечето дескриптори са описани словесно. Малка част от тях са представени чрез количествена стойност.

Попълването на дескрипторите е особено отговорен момент. Дескрипторите трябва да са формулирани ясно, еднозначно и конкретно, за да се намали максимално рискът от спорове, свързани с оценяването.

Посочените в приложенията области, критерии, показатели и дескриптори не са задължителни, а са формирани като примерни. За целта на конкретното самооценяване професионалната гимназия може сама да дефинира свои области и подходящи за тях критерии, показатели и дескриптори, както и да ползва някои от примерните.

Скала за оценяване

Важен етап в процеса на самооценяването е отчитането степента на качеството, тоест нивата на показателите.

Професионалната гимназия трябва да избере подходящата **оценъчна скала**, ако това не е определено на системно равнище. Предвид скалата на оценяване, възприета в системата на народната просвета, е възможно избраната оценъчна скала да е със следните степени: **слабо, средно, добро, много добро, изключително**. Оценките, които ранжират тези степени, се представят с брой точки. Конкретното разпределение на точките по показатели и степени в тях се определя от комисията в зависимост от тежестта на показателя в критерия и на критерия в областта на оценяване. Необходимо е също да се определи крайната скала за оценяване. Например работната група по разработване на настоящия наръчник възприе примерните области и критерии за самооценяване на цялостната дейност на професионалната гимназия и съответните точки, представени в приложение № 2.

Изготвяне на годишен план за дейността на комисията/групата

Планът се разработва до началото на месец септември и трябва да бъде представен на общо събрание в началото на учебната година. Той е част от **Годишния план за дейността на училището**.

Годишният план на комисията/групата по самооценяване трябва да съдържа:

- **Визията, мисията и ценностите на гимназията в контекста на самооценяване качеството на ПОО** през учебната/..... година. Формулират се кратко и ясно.

Мисията по своя характер е послание, което изразява **главната цел на професионалната гимназия в настоящия момент**. Отговаря на въпросите: "Кои сме?", "Каква е нашата роля в системата на народната просвета?".

Посочените **ценности** определят посоката, в която ще се развива **организационната култура** в професионалната гимназия, за постигане на целите на самооценяването. При формирането им трябва да се отговори на въпросите: «Кое е ценно за нас? „Кои ценности ще допринесат за постигане на целите на самооценяването?»

- **Целите** на конкретното самооценяване също трябва да са формулирани ясно и конкретно.

- **План- график за провеждане на дейностите**

При разработване на план–графика трябва добре да се обмислят отговорностите на всеки член на работната група, вида на доказателствения материал, сроковете за подготовката и събирането му. Това е особено важен етап от работата на всеки член на комисията. Подготовката на формата и съдържанието на съответния протокол, чек-лист, анкета, подготовката на въпросите за допитването или интервюто и др. изискват време и усилия. Разумно е за всяка задача да се предвидят най-малко двама души, като **записаният на първа позиция в плана е водещият** и той носи отговорност за своевременното и качествено изпълнение на задачата. Освен това партньорството и диалогът по време на разработването на съответния доказателствен документ ще допринесат за по-ефективната работа.

Много внимателно трябва да се определят сроковете за подготовка, попълване и събиране на доказателствения материал.

Примерна структура на годишен план е представена в приложение № 19

Определяне и документиране на процедурите

За самооценяване на възприетите критерии и показатели се прилагат определени от комисията процедури. Процедурите следва да са ясни и недвусмислени, така че всички участници да ги разбират еднозначно. Те не трябва да бъдат в противоречие с действащите нормативни актове в системата на народната просвета.

Добре е всяка процедура да се документира. Процедурата трябва да има ясно дефинирано заглавие и обхват. Отговорностите и пълномощията на хората, организационните им функции, техните взаимоотношения, свързани с процесите и дейностите, описани в процедурата, трябва да бъдат описани ясно и конкретно във вид на технологична схема и/или описателен текст. Процедурите съдържат подробно описание относно провеждането на дейностите, документите на етапи стартиране и приключване, компетентности и отговорности, обективните доказателства, че дадена дейност е проведена съобразно изискванията и стандартите и пр. Всички участници в самооценяването следва да действат съобразно определените от комисията/групата процедури и инструкциите към тях.

В процедурите се включва и списък на формулярите/бланките, които ще се ползват.

В описанието на процедурата се включва:

- целта на процедурата;
- дефиниране на понятието, което се изследва;
- отговорника за провеждането на процедурата;
- описанието на процедурата - технология и доказателствен материал;
- начин на обработване на доказателствения материал;
- съхранение и защита на информацията.

Например процедурата за оценяването на показателя „Удовлетвореност на училищните партньори (спонсори, работодатели, браншови организации и др.) по конкретни въпроси“ включва разработване на различни анкети и провеждане на интервюта. Измерването на удовлетвореността на работодателите партньори включва разработване на анкетна карта за проучване на изискванията и анкетна карта за проучване удовлетвореността на потребителите на кадри. Пример за документиране на такава процедура в частта „Проучване удовлетвореността на потребителите на кадри“ е представен в приложение № 20. Предвид заетостта на ръководителите на стопански организации е добре тези анкетни карти да се промотират он-лайн. Анкетната карта съдържа въпроси с посочени отговори и отворени въпроси, както и инструкции за попълването им там, където е необходимо.

Разработването на процедури е част от задължителните реквизити на всички познати системи за управление на качеството. Училищата, сертифицирани по някои от международно признатите стандарти за качество (например ISO), са раз-

работили и документирали свои процедури. Процедурите, както и съпровождащия ги инструментариум, са обозначени със сигнатура и са включени в регистър.

Доказателствен материал - модели

Структурата и оформянето на доказателствения материал (на хартиен или електронен носител) трябва да бъдат определени от комисията/групата по самооценяване в професионалната гимназия. Доказателственият материал е инструментариумът на процеса. Обикновено това са различни документи, разработени на бланки. Училището ползва унифицирани образци на формуляри (ако има такива) или изготвя собствени, определя метода, сроковете и отговорностите по набирането на данни.

Бланки (справки, протоколи, анкети и др.)

Използват се, за да бъдат записвани данните, показващи съответствието с изискванията, определени в дескрипторите на показателите. Те трябва да имат заглавие, идентификационен номер, дата на изготвяне. Формата и съдържанието им са различни, както и наименованието им.

Възможно е това да бъдат справка, анкета, протокол, чек-лист и др.

Анкетирането е традиционен, лесен и удобен метод за събиране на информация. Допуска непрякост и формализация. Може да се проведе он-лайн или оф-лайн. При оф-лайн анкетирането се осъществява личен контакт между анкетиращия и анкетирания. В този случай възможността да се получат повече попълнени анкети е по-голяма, отколкото при он-лайн анкетирането, където не се осъществява такъв контакт.

Анкетата може да е *стандартизирана* - отделните въпроси и техните възможни отговори са дадени предварително и в определена последователност. От анкетираните се изисква само да подчертаят или оградят един или повече отговори, които според тях са най-верни, отговарят на тяхното мнение.

При *частично стандартизираната* анкета въпросите и тяхната последователност са дадени предварително, но от анкетираните се изисква при някои въпроси сам да конструира отговорите си. Практиката показва, че този тип анкети са най-използвани.

При *нестандартизирана* анкета нито са дадени формулировките на въпросите, нито е определена последователността на тяхното задаване.

Пример на бланка на анкета е представен в приложение № 21, а на справка - в приложение № 22.

Бланките могат да бъдат подготвени на хартиен носител, но в много от случаите е по-подходящо да се подготвят за он-лайн изследване.

Добра практика е разработването на анкети, чрез които да се вземе и мнението на ученици, завършили наскоро обучението си в професионалната гимназия. По този начин ще се получи обратна информация от учениците - обект на обучението и ключов участник в него.

нието на ученици, завършили наскоро обучението си в професионалната гимназия. По този начин ще се получи обратна информация от учениците - обект на обучението и ключов участник в него.

2. Интервю

Интервюто е техника за събиране на информация и част от възможния инструментариум, използван при самооценяването. По своя смисъл интервюто е устно анкетиране.

Подготовката и осъществяването на интервю е умение. Интервюто може да се определи като предварително подготвена лична среща (face to face) за събиране на информация с определена цел.

Процесът на подготовка на интервю се състои от:

- подбор на субекти за интервюиране;
- подготовка на подходящи въпроси.

Въпросите за интервюто трябва да са структурирани и максимално да кореспондират с набелязаните цели на интервюто. Подготвените въпроси се записват на бланка и се прибавят към доказателствения материал.

Отговорност за подготовката на процедурите и моделите на доказателствения материал

Документирането на процедурите, разработката на моделите на доказателствен материал трябва да бъдат изготвени от лицата, участващи в процесите и дейностите. Това ще доведе до по-добро разбиране на необходимите изисквания от страна на персонала и ще спомогне за съпричастността и ангажираността му. Разработените процедури могат да се прилагат в същия вид или след коригирането или адаптирането им и при следващи самооценявания. Използването на съществуващи процедури и бланки за доказателствен материал може значително да съкрати времето за разработване на документацията, необходима за процеса на самооценяване.

Одобряване и използване на подготвените модели на процедури и доказателствен материал

Подготвените документи трябва да бъдат обсъдени и прегледани от комисията/групата, за да се гарантират техните: подходяща структура, адекватност, яснота и точност.

Председателят на комисията /групата по самооценяване ги представя за одобрение от директора на гимназията и едва след това те се въвеждат. Всяко копие, което се използва в процеса на самооценяване, трябва да има доказателство за това одобрение.

Етап на прилагане

Методика на самооценяването

Методиката на самооценяването са пътищата, начините и средствата за постигане на достоверни резултати.

Качеството на предлаганото професионално образование и обучение в гимназията се оценява по критерии и показатели, съдържащи изисквания към организацията, управлението и осъществяването на цялостната дейност на професионалната гимназия.

Методиката на самооценяването е подчинена на основната му цел - да установи нивото на качеството на провеждащото се професионално образование и обучение или на дадена дейност от него, да очертае областите, които се нуждаят от подобрене. Тя включва процедурите по самооценяването и инструментариума за провеждането им.

• Провеждане на процедурите и събиране на доказателствения материал

Планираните процедури трябва да се провеждат в срок и съгласно описанието. Главната им цел е събиране на доказателствен материал.

При анкетирането важен момент е събирането на достатъчен брой попълнени анкетни карти с оглед получаване на достатъчен и надежден доказателствен материал. Възможно е анкетите да бъдат проведени директно – анкетиращият раздава картите и ги събира веднага след попълването им. Съществува и възможност анкетните карти да се изпратят по пощата и он-лайн. В този случай голяма е вероятността броят на попълнените анкетни карти да е доста по-малък от този на изпратените.

Провеждането на интервюто включва:

- в земане на интервюто;
- документиране на интервюто;
- съхраняване.

Някои основни правила са от съществено значение. Например ако се интервюира повече от един човек за целите на самооценяването, въпросите следва да са еднакви и да се задават в една и съща последователност.

По време на интервюто интервюиращият не трябва да прекъсва интервюиранения. Само в случай, че интервюираният се отклонява от темата, интервюиращият трябва внимателно и тактично да го насочи отново.

Интервюто трябва да се проведе в спокойна атмосфера. Интервюираният трябва да знае причината за интервюто, защо точно той/тя е избран/а за него, за какво ще се ползва събраната информация.

Добре е, проведените интервюта да са записани на магнитен носител, за да се избегне субективният фактор при оценяването. Предварително следва да се изиска съгласието на интервюирания.

След приключване на интервюирането на всички предвидени участници интервюиращият следва да обобщи отговорите по всеки от предварително определените въпроси.

Етап на оценяване

Оценяване

Получените данни от събрания доказателствен материал се обработват, за да се получи количествен характер на стойността на показателите. Резултатите от оценяването определят степента на достигане на обявените цели за съответния период. След обработката на всеки доказателствен материал от предварително определения в план-графика отговорник – член на комисията/ групата по самооценяване предстои провеждане на оценяването.

Важно!!

Проверихте ли дали сте събрали предвидения в процедурата доказателствен материал за всеки оценяван показател ?

Събраните доказателства достатъчно ли са ?

Събраните доказателства достатъчно надеждни ли са ?

За да се избегне, доколкото е възможно, субективният фактор, е добре оценяването на доказателствения материал първо да се извърши поотделно от членовете на комисията/групата и след това, ако има големи различия, да се постигне консенсус за крайната оценка. Ако комисията/групата е с голям числен състав, се обособяват отделни работни групи от нея, на които се възлага оценяването на доказателствения материал по различни показатели.

• **Постигане на консенсус в комисията/групата по самооценяване**

Понякога участниците в комисията/групата се затрудняват при провеждането на оценяването. Това поражда въпроса не трябва ли дескрипторите на отделните показатели да са в максимална степен конкретни, подробни и детайлизирани и отново ни връща към периода на подготовка на самооценяването. Обикновено след първото самооценяване натрупаният опит дава отговор на много въпроси.

Особено трудно е оценяването на качествени показатели. Например оценяването на постиженията по показател „Създаден механизъм за ранно предупреждение“ може да предизвика спорове в комисията/групата. Показателят се оценява с добра оценка, ако „има създаден механизъм, но той не функционира координи-

рано". От една страна, представата на различните членове на комисията/групата за координирано действие вероятно е различна, а от друга, липсата на достатъчно доказателства ще затрудни оценяването.

Председателят играе ключова роля при воденето на процеса на оценяване. Той трябва да даде възможност на всеки член на комисията/групата да изложи и обоснове своята оценка. Следващата стъпка за достигането на консенсус в групата е председателят да намери в изложенията на членовете опорни точки за постигане на консенсусно предложение за формиране на оценка.

При липса на консенсус гласуването може да се използва като последно, но не и най-добро решение.

Доклад от проведеното самооценяване

Финалната фаза на самооценяването е изготвянето на **Доклад от проведеното самооценяване**. Докладът включва:

- **цел на самооценяването;**
- **обща информация** за условията във връзка с целта на самооценяването, при които е работила професионалната гимназия – например: брой паралелки, брой ученици, брой професии/специалности, брой учебни планове и др.
- **налични ресурси** – човешки, материални, финансови;
- **изследвани области, критерии и показатели, скала на оценяване;**
- **резултати от самооценяването** по области и критерии;
- **анализ на получените резултати;**
- **постижения и добри практики;**
- **области, нуждаещи се от подобрене;**
- **приоритети за следващо самооценяване;**
- **резюме** от доклада;
- **приложения** към доклада.

Композиционната схема на училищния доклад с някои указания за попълване е представена в [приложение № 23](#).

Резултатите от самооценяването могат да се представят чрез: таблици, статистическа информация, текст и графики. Всяка оценка трябва да има обосновка и доказателства.

При изготвянето на разделите на **Доклада от самооценяване**, в които се очертават областите, нуждаещи се от подобрене, е препоръчително да се избягват обобщени и неясни изрази и предположения.

До одобряването на доклада от директора на професионалната гимназия, той още е във фаза на проект на доклад.

Задаване на приоритети за следващ период на самооценяване

След приключване на оценяването от комисията/групата се извеждат основните констатации, резултатите от които се представят на директора на гимназията. Следващата стъпка е набелязването на области, за подобряване състоянието на

които е най-належащо да се предприемат необходимите действия.

Ръководството на училището и най-вече директорът трябва да формулират приоритетите, целите и периода на следващото самооценяване.

За да се подпомогнат действията по формирането на приоритетите и целите, е възможно изводите от самооценяването да се оформят като **SWOT** анализ. **SWOT** анализът е инструмент, който се използва главно за формулиране на стратегия. Той спомага за идентифицирането на силните страни (**Strengths**), слабите страни (**Weaknesses**) на дадена организация, както и възможностите (**Opportunities**) и заплахите (**Threats**), пред които е изправена. Силните и слабите страни на дадена организация са вътрешните фактори. Те могат да включват активи, умения и ресурси, с които разполага организацията. Възможностите и заплахите са външни фактори. В областта на професионалното образование те възникват най-вече от демографски, икономически, социални причини, но и например от съществуващата конкуренция на пазара на образователните и обучителните услуги.

Основната форма на **SWOT** анализа е:

силни страни на предлаганото ПОО	слабости на предлаганото ПОО
възможности	заплахи

Ръководството на професионалната гимназия може да сметне за уместно да групира областите, които имат нужда от подобрене, под общи тематични области, преди да реши кои точно са приоритетите. При изготвянето на такъв план управленският екип може да прецени да използва структуриран подход, като например си зададе въпросите:

- **Къде искаме да сме стигнали след края на следващия период?** (задаване на цели)
 - **Какви действия трябва да се предприемат, за да се постигнат тези цели?** (стратегия/определяне на задачи)
- Може да се направи списък с приоритети, които да се ранжират по важност.

При представянето на резултатите от оценяването и приоритетите за следващия период трябва да се очертаят постигнатите резултати и фокусът да падне върху бъдещите действия.

Когато самооценяването не е за първи път, е възможно част от областите, които се нуждаят от подобрене, да се преместят към списъка на силните страни и по този начин ефектът от процеса по самооценяване да се демонстрира ясно и визуално.

Етап на преразглеждане

В процеса на разработване на проекта на доклад комисията/групата може да установи несъответствие между получените резултати и определените изисквания/стандарты. В този случай, тя подготвя анализ, в който се:

- изяснява същността на проблема;
- изясняват причините за появата на проблема;
- дава оценка на тежестта на проблема.

Процесът на анализ на данни е важен елемент от управлението на качеството на професионалното образование и обучение. Редица ограничаващи фактори (финансови, психологически и др.) създават предпоставки за по-предпазливо и по-продължително анализиране на резултатите преди предприемане на конкретни действия. Това поражда засилен интерес към ползване на софтуерни приложения за анализ на данни. В помощ на процеса на анализиране на резултатите от самооценяването е създадената по проекта **он-лайн карта за самооценяване**.

Етапът на преразглеждане включва и дейности, свързани с конкретната работа на комисията/групата. Опитът, придобит по време на приключилото самооценяване, дава възможност да се набележат дейности за подобряването и оптимизирането на използваните процедури и инструментариум. Необходимо е да се:

- преразгледат план-графика, особено в онези части, при които времетраенето не е било планирано правилно;
- преразгледат проведените процедури, при които са възникнали затруднения, свързани с неясноти и неточности в процедурата или недостиг на време;
- преразгледа онази част от инструментариума, която е създавала затруднения при оценяването.

Опитът от проведеното самооценяване дава възможност членовете на комисията/групата да идентифицират конкретните потребности от обучение за тях и за членовете на колектива. Членовете на комисията/групата изготвят проект на план за обучение, който председателят предлага на вниманието на директора.

Осигуряване надеждност на самооценяването

Един от начините за осигуряване надеждност на самооценяването е съпоставяне на получените резултати с тези от проведената в близък период външна оценка от съответния Регионален инспекторат по образование. Инспекторатът има ангажимента да инспектира и анализира цялостната организация на образователно-възпитателния процес в училищата чрез осъществяване на **цялостна проверка**. Рядко обаче периодът и тематиката на провеждане на външното оценяване от РИО съвпада с периода и тематиката на самооценяването. В повечето случаи външната оценка се свежда до контролната дейност на директора и до урочната дейност на учителите. По-вероятно е тази оценка да акцентира върху оценка на количествените показатели и по-малко вероятно е да се задълбочи например относно индивидуалната среда на ученика, партньорствата на гимназията, постиженията на учениците и учителите, качеството на административното обслужване и др.

Друг начин за повишаване на точността и надеждността на самооценяването е включването на **външни независими оценители в екипа по оценяването**. Те могат да бъдат външни консултанти, обучени в оценяването на организации и използването на техники за оценяване или могат да бъдат служители от други организации от общественния сектор, които да бъдат поканени да участват в процеса на оценяване на събраните доказателства и по този начин да добавят елемент на външна перспектива и критическа преценка.

Възможно е външният оценител да бъде привлечен да даде становище за формираните оценки от комисията/групата въз основа на събраните доказателства.

В повечето случаи ползването на външни независими експерти е обречено поради липса на финансови възможности. По-вероятно е да се удостовери надеждността от резултатите на самооценяването като **се ползва потенциалът на социалните партньори на училището**, които да се ангажират в процедурата по оценка на качеството на провеждащото се професионално образование и обучение (родители, работодатели, представители на браншовите съюзи и др.).

Запознаване на колектива с резултатите от проведеното самооценяване

След изготвяне на доклада от самооценяването директорът трябва да информира колектива за резултатите. Дали това ще бъде целият колектив или само педагогическият съвет, зависи от обхвата на проведеното самооценяване.

За представянето на информацията от самооценяването могат да се използват различни похвати (презентация, изчитане на целия доклад или анотация от него и др.).

Информацията от самооценяването трябва да бъде представена от директора така, че да показва уважение към труда на колектива, да посочва постиженията, които дават основание за добро самочувствие, но и онези области, за които е необходима сериозна работа за подобряване на качеството им. Представянето на резултатите в духа на откровеност, самокритичност, но и на доброжелателност създава атмосфера на доверие и взаимно уважение.

Необходимо е да се отдели време и за коментари от страна на участниците в самооценяването. По този начин ръководството на професионалната гимназия и комисията/групата получават обратна информация за проведеното самооценяване. Предложенията и идеите от страна на участниците в самооценяването ще помогнат при следващото. Това е начин за приобщаване на колектива към стремежа за по-високо качество на предлаганото професионално образование и обучение.

Оповестяване на резултатите от самооценяването

За резултатите от самооценяването директорът информира РИО, ако има такъв регламент.

За създаване на обществен достъп до информация и прозрачност добре е резюмето от доклада да се публикува на сайта на професионалната гимназия.

В името на актуалността на информацията, публикувана в Интернет, важно е на входната страница (Homepage) да има сигнално „ново“, което да води до резюмето от доклада.

При публикуване на информация в Интернет изключително важно е нейният „живот“ в мрежата да бъде съобразен с актуалността ѝ. В случая, макар и след определен период да се премахне съобщението „ново“, информацията трябва да остане още известно време - например до края на приемната кампания и след това да се архивира в т. нар. „он-лайн архиви“ и при необходимост да може отново да се ползва.

Публикуваната информация за резултатите от проведеното самооценяване осигурява възможност всички заинтересовани страни да се запознаят с резултатите. Това е от особено значение за кандидат –учениците/курсистите (а в много случаи и за техните родители, настойници или работодатели), на които предстои да вземат информирано решение относно това, къде и какво да учат.

Финансиране на дейностите по самооценяване

Финансирането на дейностите по самооценяването е чрез делегирания бюджет, като се спазват принципите на публичност и прозрачност.

Още в периода на планиране на бюджета за следващата финансова година трябва да се предвидят разходите за първото самооценяване. Необходимо е да се предвидят средства за начално (въвеждащо) и последващо обучение на комисията/групата по самооценяване и при възможност на целия колектив.

За да се създадат предпоставки за качествена и отговорна работа на председателя и членовете на комисията/групата по самооценяване, трябва да се предвиди допълнително възнаграждение, регламентирано във вътрешните правила за определяне на работните заплати в училището.

Ползата от инвестирането в човешкия капитал е повишаване на качеството на труда му, което е целта на всяка система за управление на качеството в професионалното образование и обучение.

Участието в Оперативна програма „Развитие на човешките ресурси“ и други национални и международни програми, свързани с управлението на качеството, ще подпомогне процеса на самооценяване най-вече с подходящо обучение на членове от професионалната гимназия и за натрупване на опит.

Он-лайн карта за самооценяване

Он-лайн картата за самооценяване е предназначена както да подпомогне технологично процеса на самооценяване на професионалните гимназии, така и да представи сравнителни справки в помощ на самооценката.

Картата е интегрирана в раздела „Инструменти в помощ на директора“ на сайта на Националния институт за образование и квалификация в системата на образованието и е достъпна на адрес - <http://www.niod.bg/adminsoft>

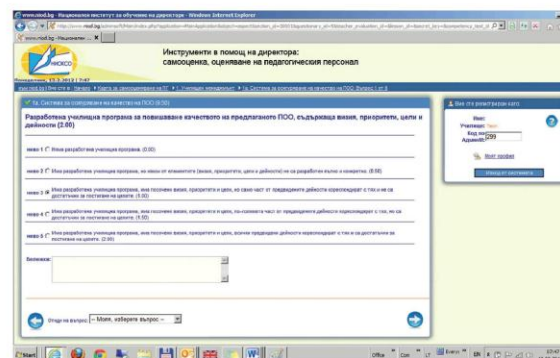
За работа с картата е необходимо да имате потребителско име и парола за интернет-сайта на НИОККО.

Попълването на картата следва областите, критериите и показателите за качество, дефинирани в Наръчника за самооценяване.

Картата дава възможност да се попълнят резултатите от самооценяването за всеки един показател, като се отбележи съответната стойност на дескриптора.

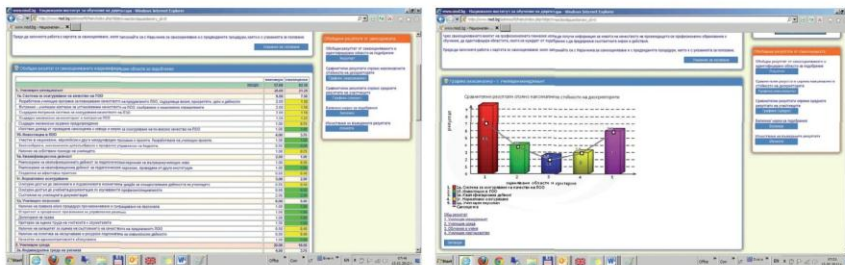
В полето „Бележки“ могат да се отбелязват коментари или бъдещи задачи по всеки един от показателите.

След попълване на резултатите, картата дава възможност за визуализиране на резултати и сравнителни справки:

• Обобщени резултати за всяка една от областите, критериите и показателите. С червено са отбелязани резултатите, които са по-ниски от средната оценка по дескрипторите; с жълто – тези, които са равни на средните, а със зелено – тези, които са над средните. Това дава възможност за идентифициране областите за подобрене и прогреса на гимназията.

- Сравнителни резултати на училището спрямо максималните стойности на дескрипторите – както общо за оценяваните области, така и за отделните критерии.
- Сравнителни резултати на училището спрямо средните резултати на другите професионални гимназии, попълнили картата за самооценка (общо за оценяваните области и за отделните критерии).
- Обобщение на всички бележки и предложения, направени по време на попълването на картата за самооценяване. Те могат да бъдат ползвани за идентифициране на бъдещи мерки за подобрене в съответната област.

Он-лайн картата за самооценка дава възможност и за:

Попълване на отделни карти за самооценка за всяка учебна година и сравняване на прогреса спрямо предишни години.
 Добавяне на документи (доказателства) по всеки един показател.
 Експорт на резултатите от самооценката в pdf-формат, с възможност за запазване и печат.

За допълнителна информация и помощ при ползване на он-лайн картата:
support@adminpro-bg.com

Заклучение

С основание може да се изброят още няколко причини за включване на самооценяването в дейността на професионалната гимназия:

1. Персоналът на гимназията, така или иначе, се самооценява и сравнява с други сродни гимназии най-вече в неформална среда. Това например е съвсем присъщо на директорите. Затова няма нищо притеснително да се официализира самооценяването като естествен процес с цел подобряване ефективността на работата.
2. Оценкаването чрез цялостна проверка от страна на инспекторския орган по своята същност отразява качеството на ПОО в определен момент, но не отчита положените усилия за постигане на това качество.
3. Самооценкаването помага на професионалната гимназия да повиши степента си на автономност. По време на провеждане на самооценкаване персоналетът изгражда нови умения за оценкаване на собствения си труд, за намиране на нови подходи за повишаване качеството на образователния продукт.
4. Самооценкаването помага на персонала да подобри културата на оценкаване. Участието на учители и служители в създаването на критерии и в процеса на оценкаване им помага да разберат дейността на оценителя (директор, инспектор, експерт от РИО и пр.).
5. Самооценкаването е стъпка в създаване на вътрешна система за управление на качеството в професионалната гимназия.

Ползите от провеждане на самооценкаване в професионалната гимназия са в посока засилване на ролята на педагогическите специалисти за повишаване качеството и ефективността на образованието и обучението. Това е приоритетна област с висока степен на важност, определена от Министерството на образование-

то, младежта и науката в *Националния доклад за приноса към съвместния доклад на Съвета на Европейската комисия за напредъка в изпълнение на Стратегическата рамка за европейско сътрудничество в областта на образованието и обучението „Образование и обучение 2020* .

Речник на използваните термини

Критерий	Отличителен знак или характеристика за оценка на качеството на професионалното образование и обучение, предлагано в професионалната гимназия.
Показател	Количествена или качествена мярка (коефициент, индекс, променлива величина, друго), която представлява просто и надеждно средство за измерване на постигнатото, изразяване на промените, свързани с дадена интервенция в областта на ПОО или за оценка на изпълнението на даден участник в сектора.
Дескриптор	Дума или израз, използвани като описание или за класифициране.
Самооценяване на професионалната гимназия	Процес, осъществяван от професионалната гимназия в рамките на нейните отговорности, за оценяване на нейната собствена дейност или състояние от гледна точка на две измерения: а) вътрешно измерение – „микро ниво“: обхваща услугите, персонала, бенефициентите, политиката и/или вътрешната организация, проект за развитие и т.н. б) външно измерение – „макро ниво“: обхваща анализа на: предлаганото ПОО от гимназията в сравнение с други институции, осъществяващи ПОО; - взаимоотношенията с участниците на местно равнище (субекти, вземащи решения на местно ниво, съюзи, местна власт, местно ПОО и специфики и потребности на пазара на труда, информационни мрежи, интереси на населението в развитие, и като резултат – главно възможността за заетост на национално и европейско равнище в сектор ПОО).
Мисия на професионалната гимназия	Послание, което изразява главната цел на професионалната гимназия в настоящия момент.
Визия на професионалната гимназия	Послание, което изразява посоката и главната цел за развитие, към които се стреми професионалната гимназия през следващите 5-10 и повече години.

Библиография:

1. Европейски център за развитие на професионалното обучение, Техническа работна група по качеството на ПОО, Европейско ръководство по самооценяване на доставчиците на ПОО, версия 3.0, 2003 година.
2. КОМИСИЯ НА ЕВРОПЕЙСКИТЕ ОБЩНОСТИ, Предложение за ПРЕПОРЪКА НА ЕВРОПЕЙСКИЯ ПАРЛАМЕНТ И СЪВЕТА за приемане на Европейска референтна рамка за осигуряване на качеството в професионалното образование и обучение, Брюксел, 2008 година.
3. Фаршоу, К., Европейският референтен модел за качество на ПОО, Техническа работна група по качеството, , 2003 г.
4. МОМН, Принос към съвместния доклад на Съвета на Европейската комисия за напредъка в изпълнение на Стратегическата рамка за европейско сътрудничество в областта на образоването и обучението „Образование и обучение 2020, Национален доклад, София, 2011 г.
http://ec.europa.eu/education/lifelong-learning-policy/doc/natreport11/bulgaria_bg.pdf
5. Индикаторите за качество. В: *Ефективното самооценяване в училище* (Paper II). ESSE by SICI, 2002 г.
6. Лосле, Р., Инициатива „Образование за демократично гражданство“ на Пакта за стабилност, *Наръчник по самооценяване*, 2005 г.
http://www.impact-see.org/download/SE_manual_BG.pdf

Приложение № 1

ПРОФЕСИОНАЛНА ГИМНАЗИЯ ПО гр.....

УТВЪРДИЛ:.....
(подпис)

Директор :.....
(име и презиме)

**ПРИМЕРНИ КОЛИЧЕСТВЕНИ ПОКАЗАТЕЛИ
за средата, в която функционира професионалната гимназия**

I. УЧЕНИЦИ	
1	Общ брой паралелки
	• общ брой паралелки с над 26 ученици
	• общ брой паралелки с 18 -26 ученици
	• общ брой паралелки с под 18 ученици
2	Общ брой ученици
3	Структура по пол в %
	• момчета
	• момичета
4	Брой новопостъпили ученици
5	Относителен дял в % на новопостъпилите ученици, предварително професионално ориентирани и консултирани спрямо общия брой новопостъпили
6	Относителен дял в % по пол на учениците със СОП спрямо общия брой ученици
	• момчета
	• момичета
7	Относителен дял в % по пол на учениците в неравностойно положение спрямо общия брой ученици
8	Относителен дял в % на новопостъпилите ученици със СОП, предварително професионално ориентирани и консултирани спрямо общия брой новопостъпили със СОП
9	Общ брой курсистите (обучавани възрастни)
10	Структура по пол в % спрямо общия брой
	• мъже
	• жени
11	Брой на професионалните направления, по които се осъществява ПОО в училището
12	Брой на учениците по професионални направления:
• 9	• (наименование на професионалното направление по СППОО)
	• (наименование на професионалното направление по СППОО)
	• (наименование на професионалното направление по СППОО)
	• (наименование на професионалното направление по СППОО)
13	Брой на учебните планове, по които се провежда професионално образование на ученици
14	Брой на професионалните направления от СППОО, по които се обучават курсисти (обучавани възрастни)

15	Брой курсисти по професионални направления	
	• (наименование на професионалното направление по СППОО)	
	• (наименование на професионалното направление по СППОО)	
	• (наименование на професионалното направление по СППОО)	
16	Брой новопостъпили курсисти (обучавани възрастни)	
17	Относителен дял в % на новопостъпилите курсисти (обучавани възрастни), предварително професионално ориентирани и консултирани спрямо общия брой новопостъпили курсисти	
18	Брой на курсистите (обучаваните възрастни) по програми за начално професионално обучение	
19	Брой на курсистите (обучаваните възрастни) по програми за продължаващо професионално обучение	
20	Относителен дял в % (по пол) на курсистите (обучавани възрастни) в неравностойно положение, спрямо общия брой курсисти	
21	Брой на учебните планове, по които се провежда професионално обучение на курсистите (обучавани възрастни)	
22	Относителен дял в % на ученици, наказани с дисциплинарна мярка към общия брой ученици	
23	Брой изоставащи ученици (по критерии, определени от професионалната гимназия)	
24	Допълнителни часове за изоставащи ученици - средно на един изоставащ за учебната година	
25	Брой на лицата, валидирани компетентности, придобити чрез неформално и самостоятелно учене	
II. УЧИТЕЛИ		
26	Общ брой на учителите	
27	Относителен дял в % на учителите по общообразователни учебни предмети	
28	Относителен дял в % на учителите по професионална подготовка	
29	Среден брой учебни часове на учител седмично	
30	Брой младши учители	
31	Брой старши учители	
32	Брой главни учители	
33	Брой възпитатели	
34	Брой старши възпитатели	
35	Брой главни възпитатели	
36	Брой училищни психолози	
37	Брой педагогически съветници	
38	Брой учители с придобита V ПКС	
39	Брой учители с придобита IV ПКС	
40	Брой учители с придобита III ПКС	
41	Брой учители с придобита II ПКС	
42	Брой учители с придобита I ПКС	
43	Брой учители с придобита научна степен „доктор“	
44	Брой учители, преподаващи учебен предмет от професионалната подготовка на чужд език	
45	Среден брой наблюдавани уроци на учител годишно (от различни проверяващи)	
46	Средна брутна учителска заплата – годишно в лева	
47	Средна брутна заплата на целия училищен персонал – годишно в лева	

	II.A. Учители/ученици и ученици/курсисти	
48	Съотношение на учители към ученици	
49	Съотношение на ученици към курсисти	
	МАТЕРИАЛНО- ТЕХНИЧЕСКА БАЗА	
50	Брой класни стаи	
51	Брой лаборатории	
52	Брой компютърни кабинети	
53	Брой специализирани кабинети (химия, физика, УТФ и др.)	
54	Брой учебни работилници	
55	Брой налични общежития	
	Брой места в наличните общежития	
	Брой ползвани места в общежития	
56	Брой физкултурни салони	
57	Брой игрища	
58	Брой други спортни съоръжения	
59	Брой ученически стол	
60	Брой бюфети	
61	Общ брой компютри в училището	
62	Общ брой компютри, които реално се използват в урочната работа	
63	Общ брой компютри, които се ползват в администрацията	
64	Общ брой компютри, които се ползват от учителите (извън компютърните кабинети)	
65	Брой на необходимите компютри	
	РЕАЛИЗАЦИЯ НА ЗАВЪРШИЛИТЕ ОБУЧЕНИЕ <i>(например, ако се прави самооценяване за учебната 2010/2011 г., този показател ще се отнася за завършилите 2009/2010 г.)</i>	
66	Относителен дял на учениците, завършили ПОО и постъпили на работа по придобитата професионална квалификация в срок до 1 година след завършването	
67	Относителен дял на курсистите (обучавани възрастни), завършили обучението си в професионалната гимназия и постъпили на работа по придобитата професионална квалификация в срок до 1 година след завършването	
68	Относителен дял на курсистите (обучавани възрастни), завършили продължаващо професионално обучение постъпили на работа по придобитата професионална квалификация в срок до 1 година	
69	Относителен дял на учениците, продължили образование и обучение (включително висше образование) 1 година след завършването	

ПРОФЕСИОНАЛНА ГИМНАЗИЯ ПО гр.....

УТВЪРДИЛ:.....
(подпис)

Директор :.....
(име и презиме)

**ПРИМЕРНИ ОБЛАСТИ И КРИТЕРИИ
ЗА САМООЦЕНЯВАНЕ НА ПРОФЕСИОНАЛНА ГИМНАЗИЯ**

ОБЛАСТ 1 : УЧИЛИЩЕН МЕНИДЖМЪНТ – 25 точки

Критерии:

1. Система за осигуряване качество на ПОО – 9,50 точки
2. Инвестиции в ПОО – 4 точки
3. Квалификационна дейност – 2,50 точки
4. Нормативно осигуряване – 3,00 точки
5. Училищен персонал – 6,00 точки

ОБЛАСТ 2 : УЧИЛИЩНА СРЕДА- 20 точки

Критерии:

1. Индивидуална среда на ученика – 4,50 точки
2. Училището като социално място – 6,50 точки
3. Материално-техническа база – 9,00 точки

ОБЛАСТ 3 : ОБУЧЕНИЕ И УЧЕНЕ – 40 точки

Критерии:

1. Учебна дейност – 10 точки
2. Оценка и самооценяване – 5 точки
3. Взаимоотношения ученик-учител; ученик-ученик – 10 точки
4. Резултати от обучението – 5 точки
5. Надграждане на знания и умения – 5 точки
6. Педагогически постижения – 5 точки

ОБЛАСТ 4 : УЧИЛИЩНО ПАРТНЬОРСТВО – 15 точки

Критерии:

1. Партньорство между преките участници в училищното образование – 7,50 точки
2. Външно партньорство – 7,50 точки

Скала на крайната оценката
От 81 до 100 точки – изключително
От 61 до 80 точки – много добро
От 41 до 60 точки – добро
От 21 до 40 точки – средно
Под 20 – ниско/ слабо

ПРОФЕСИОНАЛНА ГИМНАЗИЯ ПО гр.....

УТВЪРДИЛ:.....

(подпис)

Директор :.....

(име и презиме)

ПРИМЕРНА ТАБЛИЦА
за оценяване постиженията в област УЧИЛИЩЕН МЕНИДЖЪМЪНТ – 25 точки
Критерий: Система за осигуряване на качеството на ПОО – 9,50 точки

тежест	показатели	дескриптори на оценката				
	незадоволителна	задоволителна	добра	много добра	отлична	
2,00	Разработена училищна програма за повишаване качеството на предлаганото ПОО, съдържаша визия, приоритети, цели и дейности	има разработена училищна програма, но някои от елементите (визия, приоритети, цели и дейности) не са разработени пълно и конкретно	има разработена училищна програма, има посочени визия, приоритети и цели, но само част от предвидените дейности кореспондират с тях и не са достатъчни за постигане на целите	има разработена училищна програма, има посочени визия, приоритети и цели, по-голяма част от предвидените дейности кореспондират с тях, но не са достатъчни за постигане на целите	има разработена училищна програма, има посочени визия, приоритети и цели, всички предвидени дейности кореспондират с тях и са достатъчни за постигане на целите	2,00
2,00	Вътрешноучилищни критерии за установяване качеството на ПОО, съобразени с национално определените	няма разработени	има разработени критерии, които не съответстват на националните	има разработени критерии, които съответстват на националните. Разработени са показатели за измерване степента на осигуряване на качеството по съответните критерии	критериите са ясни, съобразени с националните. Съместно със заинтересованите страни са разработени и популяризирани допълнителни критерии, отчитащи спецификата на училището. Разработени са показатели за измерване степента на осигуряване на качеството по съответните критерии	2,00

2,00	Създадена вътрешна система за осигуряване качеството на ПОО	няма създадена	създадена е вътрешна система за осигуряване на качеството, но тя не функционира епизодично	създадена е вътрешна система за осигуряване на качеството и тя функционира отчита резултати	създадена е вътрешна система за осигуряване на качеството и тя функционира ефективно (отчита резултати, на основание на които прави осигуряване прозорчостта на извършените предложения до ръководството на гимназията за усъвършенстване качеството на предлаганото ПОО	2,00
1,50	Създаден механизъм за мониторинг и контрол на ПОО	няма създаден	изграден е механизъм за мониторинг и контрол, но дейността му обхваща до 50% от установените вътрешноучилищни критерии	изграден е механизъм за мониторинг и контрол и дейността му обхваща до 80% от установените вътрешноучилищни критерии	изграден е механизъм за мониторинг и контрол, дейността му обхваща над 80% от установените вътрешноучилищни критерии	1,50
1,00	Създаден механизъм за ранно предупреждение за различни рискове	няма създаден	има създаден механизъм, но не функционира	има създаден механизъм, но не функционира координирано	има създаден механизъм и той функционира координирано, перманентно и ефективно	1,00
1,00	Изготвен доклад от проверена самооценяване с изводи и мерки за осигуряване на високо качество на ПОО	няма изготвен доклад	има изготвен доклад само с констатации, без изводи и мерки за осигуряване на високо качество на ПОО	има изготвен доклад, с изводи, но без набелязани мерки за осигуряване на високо качество на ПОО	има изготвен пълен доклад с изводи и мерки за осигуряване на високо качество на ПОО. Набелязани са срокове и отговорни лица за изпълнение на планираните дейности	1,00

Дата..... Изготвил:.....

(подпис)

Иван Иванов - член на комисията по самооценяване
(име, фамилия, позиция в комисията/групата по самооценяване)

Председател на комисията/групата..... Петър Петров
(подпис)

ПРОФЕСИОНАЛНА ГИМНАЗИЯ ПО гр.....

УТВЪРДИЛ:.....
(подпис)

Директор :.....
(име и презиме)

ПРИМЕРНА ТАБЛИЦА
за оценяване постиженията в област УЧИЛИЩЕН МЕНИДЖМЪНТ – 25 точки
Критерий: Инвестиции в ПОО – 4,00 точки

тежест	показатели	дескриптори на оценката				отлична
		незадоволителна	задоволителна	добра	много добра	
1,00	Участие в национални, европейски и други международни програми и проекти. Разработване на училищни проекти.	училището няма участие в проекти	училището участва в национални програми, но няма разработени и действащи проекти (училищни, национални, европейски и други международни)	училището участва в национални програми, кандидатства с разработени проекти, но няма класирани такива (училищни, национални, европейски, други международни)	училището участва в национални програми, има разработени и класирани проекти (училищни, национални, европейски, международни)- 2 и повече броя	1,00
2,00	Законообразно, икономически целесъобразно и прозрачно управление на бюджета	училището има финансови задължения в края на календарната година	училището няма финансови задължения в края на календарната година, но не са осигурени всички нормативно регламентиран социални придобивки	училището няма задължения в края на календарната година и са осигурени всички нормативно регламентиран социални придобивки	училището няма задължения в края на календарната година, осигурени са всички нормативно регламентиран социални придобивки, както и средства за МТБ над средствата, определени в бюджета, определени в бюджета над 0,5 % от средствата по делегирания бюджет	2,00

1,00	Наличие на собствени приходи на училището	няма	до 0,5% от средствата по делегирания бюджет на училището	до 1 % от средствата по делегирания бюджет на училището	до 3% от средствата по делегирания бюджет на училището	над 3 % от средствата по делегирания бюджет на училището
		0	0,25	0,50	0,75	1,00

Дата..... Изготвил:.....
(подпис)

Иван Иванов - член на комисията по самооценяване
(име, фамилия, позиция в комисията/групата по самооценяване)

Председател на комисията/групата..... Петър Петров
(подпис)

ПРОФЕСИОНАЛНА ГИМНАЗИЯ ПО гр.....

УТВЪРДИЛ:.....
(подпис)

Директор :.....
(име и презиме)

ПРИМЕРНА ТАБЛИЦА
за оценяване постиженията в област УЧИЛИЩЕН МЕНИДЖМЪНТ – 25 точки
Критерий: Квалификационна дейност – 2,50 точки

тежест	показатели	дескриптори на оценката				отлична
		незадоволителна	задоволителна	добра	много добра	
1,00	Реализиране на квалификационната дейност за педагогическия персонал на вътрешно-училищно ниво	липсва 0	участвали в квалификационни форми до 30 % от учителите 0,25	участвали в квалификационни форми до 50 % от учителите 0,50	участвали в квалификационни форми до 70 % от учителите 0,75	участвали в квалификационни форми – над 70 % от учителите 1,00
1,00	Реализиране на квалификационна дейност за педагогическия персонал, проведена от други институции	липсва 0	участвали в квалификационни форми до 10 % от учителите 0,25	участвали в квалификационни форми до 20 % от учителите 0,50	участвали в квалификационни форми до 30 % от учителите 0,75	участвали в квалификационни форми над 30 % от учителите 1,00
0,50	Споделяне на ефективни практики	Не се споделят ефективни практики сред членовете на персонала	Споделянето на ефективни практики се осъществява чрез неформално междудълностно общуване	Споделянето на ефективни практики се осъществява в МОЛПК	Споделянето на ефективни практики се осъществява редовно на организирани от училището форуми	Споделянето на ефективни практики се осъществява редовно на организирани форуми на училището, с други сродни училища в страната и/или извън страната 0,50

Дата..... Изготвил:.....
(подпис)

Иван Иванов - член на комисията по самооценяване
(име, фамилия, позиция в комисията/групата по самооценяване)

Председател на комисията/групата..... Петър Петров
(подпис)

ПРОФЕСИОНАЛНА ГИМНАЗИЯ ПО гр.....

УТВЪРДИЛ:.....
(подпис)

Директор :.....
(име и презиме)

ПРИМЕРНА ТАБЛИЦА
за оценяване постиженията в област УЧИЛИЩЕН МЕНИДЖМЪНТ – 25 точки
Критерий: Нормативно осигуряване – 3,00 точки

тежест	дескриптори на оценката			
	показатели	незадоволителна	задоволителна	добра
0,50	Осигурен достъп до законова и подзаконова нормативна уредба за осъществяване дейността на училището	няма осигурен достъп до законова и подзаконова нормативна уредба за осъществяване дейността на училището	има ограничен достъп до законова и подзаконова нормативна уредба за осъществяване дейността на училището (само на хартиен носител, само на определени места в училището)	има осигурен достъп до законова и подзаконова нормативна уредба на територията на училището, работните места за интернет достъп до документите са неограничени
		0	0,20	0,30
				0,40
				0,50

Осигурен достъп до учебната документация по изучаваните професии/специалности	няма достъп до необходимата учебна документация в училището	необходимата учебна документация е само на хартиен носител, но само учебните планове са обявени на едно общественодостъпно място в училището	необходимата учебна документация е само на хартиен носител. Учебните планове са обявени само на едно общественодостъпно място в училището. Достъпът до останалата учебна документация в училището е само на хартиен носител (напр. библиотека, дирекция)	има осигурен достъп до необходимата учебна документация в училището, качена е на сайта на училището и достъпът до нея е неограничен от всички точки на училището чрез безжичен или кабелен интернет.
0,50	0	0,20	0,30	0,40
Състояние на училищната документация	груби грешки във воденето и съхранението	наличие на грешки и пропуски във воденето и съхранението	документацията се съхранява правилно, но има грешки и пропуски във воденето	документацията се води правилно, но има грешки и пропуски при съхранението ѝ
2,00	0	0,50	1,00	1,50
				2,00

Дата..... Изготвил:.....
(подпис)

Иван Иванов - член на комисията по самооценяване
(име, фамилия, позиция в комисията/групата по самооценяване)

Председател на комисията/групата..... Петър Петров
(подпис)

ПРОФЕСИОНАЛНА ГИМНАЗИЯ ПО гр.....

УТВЪРДИЛ:.....
(подпис)

Директор :.....
(име и презиме)

ПРИМЕРНА ТАБЛИЦА
за оценяване постиженията в област УЧИЛИЩЕН МЕНИДЖЪМЪНТ – 25 точки
Критерий: Училищен персонал – 6,00 точки

тежест	показатели	незадоволителна	задоволителна	добра	много добра	отлична
1,00	Наличие на правила и/или процедури при назначаване и съкращаване на персонала	няма създадени	има правила и/или процедури за назначаване и съкращаване на персонал, които не се спазват винаги	има правила и/или процедури само за назначаване или само за съкращаване на персонал и те се спазват	има правила и/или процедури за назначаване и за съкращаване на персонал, те се спазват, но не са предварително оповестени	има ясни и прозрачни правила и/или процедури за назначаване и съкращаване на персонал, предварително оповестени и се спазват
1,00	Отпригост и прозрачност при вземане на управленски решения	директорът взема еднолични решения, без да свежда информация до колектива	директорът взема еднолични решения и запознава колектива с тях	0,50	0,75	1,00
1,00	Делегиране на права	не се делегираат	0,25	0,50	0,75	1,00
1,00		0	0,25	0,50	0,75	1,00

1,00	Критерии за оценка труда на учителите и служителите	няма разработени критерии	има разработени критерии, но те не се прилагат	има разработени критерии, но не се прилагат само при определени резултатите от педагогическия труд веднъж годишно	има разработени критерии, но резултатите от труда само на педагогическия персонал	има разработени критерии и те се прилагат при определянето на резултатите от труда на целия щатен персонал
1,00	Наличие на капиталитет за оценка на състоянието на качеството на предлаганото ПОО	0	0,25	0,50	0,75	1,00
0,50	Наличие на политика за насърчване и ресурсно подпомагане на извънкласни дейности	няма такава политика	има разработена политика в училището, но тя не работещ, поради ресурсно несигуряване	0,20	0,40	0,50
0,50	Качество на административното обслужване	0	0,25	0,50	0,75	1,00

Дата:..... Изготвил:.....
(подпис)

Иван Иванов - член на комисията по самооценяване
(име, фамилия, позиция в комисията/групата по самооценяване)

Председател на комисията/групата:..... Петър Петров
(подпис)

ПРОФЕСИОНАЛНА ГИМНАЗИЯ ПО гр.....

УТВЪРДИЛ:.....
(подпис)

Директор :.....
(име и презиме)

ПРИМЕРНА ТАБЛИЦА

за оценяване постиженията в област УЧИЛИЩНА СРЕДА – 20 точки
Критерий: Индивидуална среда на ученика – 4.50 точки

тежест	показатели	незадоволителна	задоволителна	добра	много добра	отлична
1,00	Наличие на мерки за адаптиране на ученика към училищната среда	не са предвидени мерки, всеки ученик самостоятелно търси начин за адаптиране към училищната среда	предвидените са мерки, но училищата не са запознати с търси начин за адаптиране училцищата среда	предвидени са някои мерки, училищата са запознати с тях и самостоятелно търсят конкретни дейности за адаптиране им към училищната среда	предвидени са мерки и дейности, училищата са запознати с тях. По-голяма част от планираните мерки и дейности са реализирани	предвидени са мерки и дейности, училищата са запознати с тях. Предприети и реализирани са адекватни действия.
1,50	Създадени възможности за включване на ученика в различни училищни общности в зависимост от неговите интереси и потребности	не са създадени възможности	създадени са възможности(вкл. финансови) за различни форми на извънкласни дейности, в които могат да участват до 10 % от общия брой ученици. Училищата са информирани за предлаганите в училището извънкласни дейности.	създадени са възможности(вкл. финансови) за различни форми на извънкласни дейности, в които могат да участват от 11 до 15 % от общия брой ученици. Училищата са информирани за предлаганите в училището извънкласни дейности.	създадени са възможности (вкл. финансови) за различни форми на извънкласни дейности, в които могат да участват над 20 % от общия брой ученици. Училищата са информирани за предлаганите в училището извънкласни дейности.	създадени са възможности (вкл. финансови) за различни форми на извънкласни дейности, в които могат да участват над 20 % от общия брой ученици. Училищата са информирани за предлаганите в училището извънкласни дейности.
		0	0,25	0,50	0,75	1,00
		0	0,75	1,00	1,25	1,50

2,00	Осигурени условия за интерактивно учене	няма осигурени условия	осигурени са възможности за ползване на мультимедия в процеса на обучение. Прилагане на интерактивни методи, например: ситуационни (казуси и др.); опитни (проекти, експерименти); дискусийни (дебати, беседи). Докладване и обсъдени на заседание на педагогическия съвет, методическо обединение.	осигурени са възможности за ползване на мультимедия във всички кабинети. Прилагане на интерактивни методи, например: ситуационни (казуси и др.); опитни (проекти, експерименти); дискусийни (дебати, беседи). Докладване и обсъдени на заседание на педагогическия съвет, методическо обединение.	осигурени са възможности за ползване на мультимедия във всички кабинети. Осигурени интерактивни дъски и интернет и друг поддържащ софтуер. Прилагане на интерактивни методи, например: ситуационни (симулация, ролеви игри, казуси и др.); опитни (проекти, експерименти); дискусийни (дебати, беседи). Докладване и обсъдени на заседание на педагогическия съвет, методическо обединение.	осигурени са възможности за ползване на мультимедия във всички кабинети. Осигурени интерактивни дъски и интернет и друг поддържащ софтуер. Прилагане на интерактивни методи, например: ситуационни (симулация, ролеви игри, казуси и др.); опитни (проекти, експерименти); дискусийни (дебати, беседи). Докладване и обсъдени на заседание на педагогическия съвет, методическо обединение.
		0	0,50	1,00	1,50	2,00

Дата..... Изготвил:.....
(подпис)

Иван Иванов - член на комисията по самооценяване
(име, фамилия, позиция в комисията/групата по самооценяване)

Председател на комисията/групата..... Петър Петров
(подпис)

ПРОФЕСИОНАЛНА ГИМНАЗИЯ ПО гр.....

УТВЪРДИЛ:.....

(подпис)

Директор :

(име и презиме)

ПРИМЕРНА ТАБЛИЦА

за оценяване постиженията в област УЧИЛИЩНА СРЕДА – 20 точки
Критерий: Училището като социално място – 6,50 точки

тежест	показатели	незадоволителна	задоволителна	добра	много добра	отлична
1,00	Създадени са условия за интегриране на ученици със СОП	липсват	частично осигурена функция на подкрепяща среда, вкл. екип за комплексно психолого-педагогическо оценяване, при необходимост разработени индивидуални учебни планове	осигурена функционираща подкрепяща среда, вкл. екип за комплексно психолого-педагогическо оценяване, при необходимост разработени индивидуални учебни планове	много добра	осигурена функционираща подкрепяща среда, вкл. екип за комплексно психолого-педагогическо оценяване, при необходимост разработени индивидуални учебни планове, специални учебно-технически средства и апаратура, предоставени дидактически материали и помагала на ангажираните учители.
		0	0,25	0,50	0,75	1,00

0,50	Създадени условия за интегриране на обучавани възрастни в неравностойно положение	липсват	частично осигурена функция на подкрепяща среда, вкл. екип за комплексно психолого-педагогическо оценяване, при необходимост разработени индивидуални учебни планове	осигурена функционираща подкрепяща среда, вкл. екип за комплексно психолого-педагогическо оценяване, при необходимост разработени индивидуални учебни планове	много добра	осигурена функционираща подкрепяща среда, вкл. екип за комплексно психолого-педагогическо оценяване, при необходимост разработени индивидуални учебно-технически средства и апаратура, предоставени дидактически материали и помагала на ангажираните учители.
0,50	Предприети мерки за социализиране на ученици, за които българският език не е майчин	няма разработени мерки и дейности за тяхното осъществяване . Няма осигурени ресурси	0,15	има разработени мерки, но не са предвидени дейности към тях. Не са осигурени ресурси	0,25	има разработени мерки и са осъществени дейности за тяхното изпълнение, но не всички необходими ресурси са осигурени
0,50	Предприети мерки за социализиране на курсисти (обучавани възрастни) за които българският език не е майчин	няма разработени мерки и дейности за тяхното осъществяване . Няма осигурени ресурси	0,15	има разработени мерки, но не са предвидени дейности към тях. Не са осигурени ресурси	0,25	има разработени мерки и се осъществяват дейности за тяхното изпълнение, но не всички необходими ресурси са осигурени
0,50	Наличие на правила за разрешаване на възникнали конфликти	няма разписани правила	0,15	предвидени са правила за разрешаване на възникнали конфликти; ученик - ученик; учител - ученик;	0,25	предвидени са правила за разрешаване на възникнали конфликти; ученик - ученик; учител - ученик; ученик - учител; учител - учител - служител ;
1,00		0	0,25	0,50	0,75	1,00

1,00	Дейности за превенция и раз- решаване на конфликти	липсват такива дейности	предадени са дейности, но те се провеждат епизодично	предадени са дейности, превеждат се индивидуални срещи и групова работа с проблемни ученици; анкети; беседа; филми; работа с ро- дители	предадени са дейности и се провеждат индивидуални срещи и групова работа с проблемни ученици; анкети; беседа; филми; работа с ро- дители; работа с ученическия съвет	предадени са дейности и се провеждат индивидуални срещи и групова работа с проблемни ученици; анкети; беседа; филми; работа с ро- дители; работа с ученическия съвет
1,00	Наличие на начини и средства за разпространяване на инфор- мация, свързана с дейността на училището	липсват	0,25	0,60	0,75	1,00
1,00	Наличие на училищен сайт с актуална информация	липсва училищен сайт	0,25	0,60	0,75	1,00
1,00		0	0,25	0,60	0,75	1,00

Дата..... Изготвил:.....
(подпис)

Иван Иванов - член на комисията по самооценяване
(име, фамилия, позиция в комисията/групата по самооценяване)

Председател на комисията/групата..... Петър Петров
(подпис)

Приложение № 10

ПРОФЕСИОНАЛНА ГИМНАЗИЯ ПО

УТВЪРДИЛ:..... ГР.....
(подпис)

Директор :.....
(име и презиме)

ПРИМЕРНА ТАБЛИЦА

за оценяване постиженията в област УЧИЛИЩНА СРЕДА – 20 точки
Критерий: Материално- техническа база – 9,00 точки

		дескриптори на оценката				
тежест	показатели	незадоволителна	задоволителна	добра	много добра	отлична
0,50	Осигурена достъпна архитектурна среда спрямо необходимите потребности	не е осигурена	обособени рамки към входовете	обособени рамки към входовете; адаптирано санитарно помещение за специални потребности на ползващите ги	обособени рамки към входовете; асансьори; ресурсен кабинет; адаптирано санитарно помещение за специални потребности на ползващите ги; ресурсен кабинет	обособени рамки към входовете; асансьори; адаптирано санитарно помещение за специални потребности на ползващите ги; ресурсен кабинет
0,50	Наличие на пропускателен режим, ориентир за ученици, родители и други външни лица	липсва	0,15	0,25	0,35	0,50
0,50	Относителен брой (в %) на класните стаи (в %) на класните стаи поддържани и оборудвани с необходимия инвентар спрямо общия брой класни стаи	над 50 % от класните стаи не са ремонтирани в последните 5 години, не са оборудвани с достатъчен брой учебна мебел, същата е в незадоволително състояние	до 50% от класните стаи не са ремонтирани в последните 5 години, всички класни стаи са оборудвани с достатъчен брой учебна мебел, същата е в задоволително състояние	до 40% от класните стаи не са ремонтирани в последните 5 години, всички класни стаи са оборудвани с достатъчен брой учебна мебел, същата е в добро състояние	до 30% от класните стаи не са ремонтирани в последните 5 години, всички класни стаи са оборудвани с достатъчен брой учебна мебел, същата е в много добро състояние	до 20% от класните стаи не са ремонтирани в последните 5 години, всички класни стаи са оборудвани с достатъчен брой учебна мебел, същата е в много добро състояние
1,00		0	0,25	0,50	0,75	1,00

1,00	Наличие на кабинети за професионално обучение	не са обособени	занятията поне по 5% от професионалната подготовка се провеждат в обособени кабинети с необходимото оборудване	0,25	има учебни работилници/лаборатории/УТФ по всички изучавани професионални умения и физически оstarпята, често повреждаща се техника	занятията поне по 10% от професионалната подготовка се провеждат в обособени кабинети с необходимото оборудване	0,50	има учебни работилници/лаборатории/УТФ по всички изучавани професионални умения, оборудвани с морално оstarпята, но работеща техника, радио използвана в реалния бизнес	0,75	има учебни работилници/лаборатории/УТФ по всички изучавани професионални умения, оборудвани с работеща, използвана и в голяма част от реалния бизнес техника	занятията поне по 25 % от професионалната подготовка се провеждат в обособени кабинети с необходимото оборудване	1,00	занятията поне по 50% от професионалната подготовка се провеждат в обособени кабинети с необходимото оборудване
1,00	Наличие на съвременни оборудвани учебни работилници/лаборатории/УТФ	има учебни работилници/лаборатории/УТФ по всички изучавани професионални умения, наличните са оборудвани с морално и физически оstarпята, често повреждаща се техника	0	0,25	има учебни работилници/лаборатории/УТФ по всички изучавани професионални умения, оборудвани с морално оstarпята, но работеща техника, радио използвана в реалния бизнес	0,50	има учебни работилници/лаборатории/УТФ по всички изучавани професионални умения, оборудвани с работеща, използвана и в голяма част от реалния бизнес техника	0,75	има учебни работилници/лаборатории/УТФ по всички изучавани професионални умения, оборудвани с работеща, използвана и в голяма част от реалния бизнес техника	1,00	има учебни работилници/лаборатории/УТФ по всички изучавани професионални умения, оборудвани с работеща, използвана и в голяма част от реалния бизнес техника	1,00	има учебни работилници/лаборатории/УТФ по всички изучавани професионални умения, оборудвани с работеща, използвана и в голяма част от реалния бизнес техника
1,00	Осигуреност с материали и консултативни за общообразователната подготовка	осигуреност до 20 % от необходимото по учебните програми	0	0,25	осигуреност от 21 до 40 % от необходимото по учебните програми	0,50	осигуреност от 41 до 60 % от необходимото по учебните програми	0,75	осигуреност от 61 до 80 % от необходимото по учебните програми	1,00	осигуреност над 81 % от необходимото по учебните програми	1,00	осигуреност над 81 % от необходимото по учебните програми
1,00	Осигуреност с материали и консултативни за професионалната подготовка	осигуреност до 20% от необходимото по учебните програми в рамките на делегирания бюджет	0	0,25	осигуреност до 40% от необходимото по учебните програми в рамките на делегирания бюджет	0,50	осигуреност до 60% от необходимото по учебните програми в рамките на делегирания бюджет	0,75	осигуреност до 80% от необходимото по учебните програми в рамките на делегирания бюджет	1,00	осигуреност над 81% от необходимото по учебните програми в рамките на делегирания бюджет	1,00	осигуреност над 81% от необходимото по учебните програми в рамките на делегирания бюджет
1,00	Достъпни за всички ученици и по всяко време на учебния ден библиотека и интернет	липсват и двете	липсват и двете	0,25	има осигурен достъп до библиотека само в определени часове на учебния ден, библиотеката е с морално и физически оstarпята фонд, няма интернет достъп на територията на училището	0,50	има осигурен постоянен достъп до библиотека през учебната седмица, библиотеката е с ежегодно обновяван фонд, няма интернет достъп на територията на училището	0,50	има осигурен постоянен достъп до библиотека през учебната седмица, библиотеката е с ежегодно обновяван фонд, няма интернет достъп на територията на училището	0,75	има осигурен постоянен достъп до библиотека през учебната седмица, библиотеката е с ежегодно обновяван фонд, осигурен е ограничен интернет достъп	1,00	има осигурен постоянен достъп до библиотека през учебната седмица, библиотеката е с ежегодно обновяван фонд, осигурен е неограничен интернет достъп
1,00		0	0,25	0,50	0,75	1,00	1,00	1,00	1,00	1,00	1,00	1,00	1,00

1,00	Функционално място на ученика в класната стая/кабинета/ работилницата/ физкултурния салон - наличче на регламентирани отговорности за реда и спазването на работното място и спазването им. Спазване на интериора и екстериора на училището.	няма регламентирани отговорности за опазване реда и чистотата на работното място на ученика	има регламентирани отговорности за опазване реда и чистотата на работното място на ученика, но те не са спазват – има подредени, мити подредени чинове, капто и стени в класните стаи/кабинети и коридорите лозалетните , работилниците са мръсни и с разхвърляни отпадъци, училищният двор – с различни отпадъци след края на учебния ден	0,25	има регламентирани отговорности за опазване реда и чистотата на работното място на ученика, но те не са спазват – има подредени, мити подредени чинове, капто и стени в класните стаи/кабинети и коридорите лозалетните , работилниците са мръсни и с разхвърляни отпадъци, училищният двор – с различни отпадъци след края на учебния ден	0,50	има регламентирани отговорности за опазване реда и чистотата на работното място на ученика, но те се спазват само в жоните, в които има видео наблюдение, училищният двор – с различни отпадъци след края на учебния ден	0,75	има регламентирани отговорности за опазване реда и чистотата на работното място на ученика и те се спазват, интериорът и екстериорът на училището е в задоволително хигиенно състояние, само на някои места след края на учебния ден има разхвърляни отпадъци	1,00	има регламентирани отговорности за опазване реда и чистотата на работното място на ученика и те се спазват, интериорът и екстериорът на училището е в много добро хигиенно състояние след края на учебния ден	1,00	има регламентирани отговорности за опазване реда и чистотата на работното място на ученика и те се спазват, интериорът и екстериорът на училището е в много добро хигиенно състояние след края на учебния ден
1,00	Функционално място на учителя - осигурен постоянен достъп до интернет и до актуална научна и педагогическа литература	за всеки учител е осигурено работно място в учителската стая, в която има достъп до интернет чрез налични няколко компютъра и до актуална научна и педагогическа литература	0	0,25	за всеки учител е осигурено работно място в учителската стая, в която има достъп до интернет чрез налични няколко компютъра и до актуална научна и педагогическа литература	0,50	до 30 % от учителите имат осигурено работно място в кабинет/хранителница , а останалите - в учителската стая, за които има достъп до интернет чрез налични няколко компютъра и до актуална научна и педагогическа литература	0,75	до 50 % от учителите имат осигурено работно място в кабинет/хранителница , а останалите - в учителската стая, за които има достъп до интернет чрез налични няколко компютъра и до актуална научна и педагогическа литература	1,00	над 50 % от учителите имат осигурено работно място в кабинет/хранителница , а останалите - в учителската стая, за които има достъп до интернет чрез налични няколко компютъра и до актуална научна и педагогическа литература	1,00	над 50 % от учителите имат осигурено работно място в кабинет/хранителница , а останалите - в учителската стая, за които има достъп до интернет чрез налични няколко компютъра и до актуална научна и педагогическа литература
1,00		0,20	0,40	0,60	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80

Дата..... Изготвил.....
(подпис)

Иван Иванов - член на комисията по самооценяване
(име, фамилия, позиция в комисията/групата по самооценяване)

Председател на комисията/групата..... Петър Петров
(подпис)

ПРОФЕСИОНАЛНА ГИМНАЗИЯ ПО гр.....

УТВЪРДИЛ:.....
(подпис)

Директор :.....
(име и презиме)

ПРИМЕРНА ТАБЛИЦА
за оценяване постиженията в област ОБУЧЕНИЕ И УЧЕНЕ – 40 точки
Критерий: Учебна дейност – 10,00 точки

тежест	показатели	дескриптори на оценката			
		незадоволителна	задоволителна	добра	много добра
4,00	Подготовка и планиране на уроците	до 10% от учителите имат достатъчни умения за планиране на урока и/или не разбират необходимостта да извършват промени в планове си, за да посрещнат нуждите на групи или отделни ученици (изоставаци, напреднали)	от 11 до 30% от учителите имат достатъчни умения при планиране на урока, и/или не разбират необходимостта да извършват промени в планове си, за да посрещнат нуждите на групи или отделни ученици (изоставаци, напреднали)	от 31 до 60 % от учителите имат достатъчни умения при планиране на урока, проявяват гъвкавост и разбират необходимостта от промените в планове за посрещане на нуждите на групи или отделни ученици (изоставаци, напреднали)	от 61 до 80% от учителите имат достатъчни умения при планиране на урока, проявяват гъвкавост и творчество и разбират необходимостта от промените в планове за посрещане на нуждите на групи или отделни ученици (изоставаци, напреднали)
		1,00	1,50	2,00	3,00
4,00					4,00

3,00	Структура на урока- ясна за учениците, установена от проведен педагогически контрол	до 10% от посетените уроци са със структура на урока, която частично отговаря на целите му. Не се осъществява обратна връзка с учениците и те не участват ефективно в учебния процес.	от 11- 30 % от посетените уроци със структура на урока, която частично отговаря на целите му. Обратната връзка с учениците е формална и непълноценна.	от 31 до 60 % от посетените уроци имат разбрана и достъпна структура, адекватна на целите на урока и съобразена с възможностите на учениците. Грават се обобщения по време на урока и се търси обратна връзка.	от 61 до 80 % от посетените уроци имат разбрана и достъпна структура, адекватна на целите на урока и съобразена с възможностите на учениците. На всеки етап от урока се обобщават ученическите разсъждения, търси се обратна връзка, която определя последващата стратегия и конструкция на изложението.
		0,20	1,50	2,00	2,50
3,00	Планиране и използване на ИКТ в урока	до 10 % от учителите са наясно кога е подходящо използването на ИКТ в учебната дейност, правилно планират и използват ИКТ	от 11- 29 % от учителите са наясно кога е подходящо използването на ИКТ в учебната дейност, правилно планират и използват ИКТ	от 30 – 59% от учителите са наясно кога е подходящо използването на ИКТ в учебната дейност, правилно планират и използват ИКТ	над 60 % от учителите са наясно кога е подходящо използването на ИКТ в учебната дейност, правилно планират и използват ИКТ
		0,20	1,50	2,00	3,00

Дата..... Изготвил:.....
(подпис)

Иван Иванов - член на комисията по самооценяване
(име, фамилия, позиция в комисията/групата по самооценяване)

Председател на комисията/групата..... Петър Петров
(подпис)

ПРОФЕСИОНАЛНА ГИМНАЗИЯ ПО гр.....

УТВЪРДИЛ:.....

(подпис)

Директор :.....

(име и презиме)

ПРИМЕРНА ТАБЛИЦА
за оценяване постиженията в област ОБУЧЕНИЕ И УЧЕНЕ – 40 точки
Критерий: Оценяване и самооценяване – 5,00 точки

тежест	показатели	незадоволителна	задоволителна	добра	много добра	отлична
1,00	Използване на разнообразни форми за проверка и оценка на ученици и курсисти	До 10 % от учителите използват разнообразни форми за проверка и оценка на учениците	от 11-30 % от учителите използват разнообразни форми за проверка и оценка на учениците	от 31- 60 % от учителите използват разнообразни форми за проверка и оценка на учениците	от 61- 80 % от учителите използват разнообразни форми за проверка и оценка на учениците	повече от 80 % от учителите използват разнообразни форми за проверка и оценка на учениците
1,00	Критерии за оценяване – известни на учениците/курсистите	до 10 % от учителите имат точно и ясно формулирани критерии за оценяване на знанията и уменията на учениците. Учениците са запознати с критериите	от 11-30 % от учителите имат точно и ясно формулирани критерии за оценяване на знанията и уменията на учениците. Учениците са запознати с критериите	от 31- 60 % от учителите имат точно и ясно формулирани критерии за оценяване на знанията и уменията на учениците. Учениците са запознати с критериите	от 61-80 % от учителите имат точно и ясно формулирани критерии за оценяване на знанията и уменията на учениците. Учениците са запознати с критериите	повече от 80 % от учителите имат точно и ясно формулирани критерии за оценяване на знанията и уменията на учениците. Учениците са запознати с критериите
1,00	Обхват на използването на ИКТ при оценяването по учебни предмети от професионална подготовка	няма създадени възможности за онлайн оценяване	сздадени са възможности за онлайн оценяване на знанията до 30 % от учебните предмети/модули	сздадени са възможности за онлайн оценяване на знанията на учениците по повече от 31-60 % от учебните предмети/модули	сздадени са възможности за онлайн оценяване на знанията на учениците по повече от 61-80 % от учебните предмети/модули	сздадени са възможности за онлайн оценяване на знанията на учениците по повече от 80 % от учебните предмети/модули.
1,00		0.10	0.25	0.50	0.75	1.00

	Ритмичност на оценяването	до 10% от учителите оценяват ритмично постиженията на учениците, в съответствие с Наредба 3, проверяват прецизно писмените работи на учениците, отстраняват грешките, оценяват ги и поставят аргументирана рецензия. Съхраняват входно и изходно ниво до края на учебната година	от 11-30% от учителите оценяват ритмично постиженията на учениците, в съответствие с Наредба 3, проверяват прецизно писмените работи на учениците, отстраняват грешките, оценяват ги и поставят аргументирана рецензия. Съхраняват входно и изходно ниво до края на учебната година	от 31-60 % от учителите оценяват ритмично постиженията на учениците, в съответствие с Наредба 3, проверяват прецизно писмените работи на учениците, отстраняват грешките, оценяват ги и поставят аргументирана рецензия. Съхраняват входно и изходно ниво до края на учебната година	от 61- 80 % от учителите оценяват ритмично постиженията на учениците, в съответствие с Наредба 3, проверяват прецизно писмените работи на учениците, отстраняват грешките, оценяват ги и поставят аргументирана рецензия. Съхраняват входно и изходно ниво до края на учебната година	повече от 80% от учителите оценяват ритмично постиженията на учениците, в съответствие с Наредба 3, проверяват прецизно писмените работи на учениците, отстраняват грешките, оценяват ги и поставят аргументирана рецензия. Съхраняват входно и изходно ниво до края на учебната година
1,00	Изградени умения у учениците за самооценяване по практически обучение	до 10% от учениците могат обективно да оценяват работата си	от 11-30 % от учениците могат обективно да оценяват работата си	от 31-60% от учениците могат обективно да оценяват работата си	от 61-80% от учениците могат обективно да оценяват работата си	над 80 % от учениците могат обективно да оценяват работата си.
0.50	Изградени умения у учителите за самооценяване	до 10 % от учителите могат да се самооценяват обективно и да формулират мерки за повишаване качеството на труда си	повече от 11-30 % от учителите могат да се самооценяват обективно и да формулират мерки за повишаване качеството на труда си	повече от 31-60 % от учителите могат да се самооценяват обективно и да формулират мерки за повишаване качеството на труда си	повече от 61- 80 % от учителите могат да се самооценяват обективно и да формулират мерки за повишаване качеството на труда си	повече от 80 % от учителите могат да се самооценяват обективно и да формулират мерки за повишаване качеството на труда си.
0.50		0.10	0.20	0.30	0.40	0.50

Дата:..... Изготвил:.....

(подпис)

Иван Иванов - член на комисията по самооценяване

(име, фамилия, позиция в комисията/групата по самооценяване)

Председател на комисията/групата:..... Петър Петров

(подпис)

ПРОФЕСИОНАЛНА ГИМНАЗИЯ ПО гр.....

УТВЪРДИЛ:.....
(подпис)

Директор :.....
(име и презиме)

ПРИМЕРНА ТАБЛИЦА

за оценяване постиженията в област ОБУЧЕНИЕ И УЧЕНЕ – 40 точки
Критерий: Взаимоотношения ученик - учител; ученик - ученик – 5,00 точки

тежест	показатели	незадоволителна	задоволителна	дескриптори на оценката	много добра	отлична	
2.00	Изградени взаимоотношения на партньорство между учителите и учениците	не са изградени взаимоотношения на партньорства с учениците. Поне веднъж месечно има необходимост за разрешаване на конфликт учител/ученик	взаимоотношенията между учител - ученик са на формална основа. Само до 30 % от учителите могат да управляват поведението на учениците, да изграждат ясна и позитивна рамка за реда в класната стая и положителна атмосфера в съответствие с правилника за дейността на училището	от 31- до 60% от учителите могат да управляват поведението на учениците, да изграждат ясна и позитивна рамка за реда в класната стая в съответствие с правилника за дейността на училището	от 61- до 80% от учителите могат да управляват поведението на учениците, да изграждат ясна и позитивна рамка за реда в класната стая в съответствие с правилника за дейността на училището	повече от 80% от учителите могат да управляват поведението на учениците, да изграждат ясна и позитивна рамка за реда в класната стая в съответствие с правилника за дейността на училището	
1.00	Умения за работа в екип в паралелката	в по-голямата част от паралелките учениците нямат изградени умения за работа в екип и там, не се използва екипна работа в часовете. Само в до 30 % от паралелките учениците имат изградени умения за работа в екип.	в 31-50 % от паралелките учениците имат изградени умения за работа в екип. При поставяне на задачи за екипна работа се организират бързо и работата им е ефективна, като по-голямата част от учениците проявяват способностите си	в 61-80 % от паралелките учениците имат изградени умения за работа в екип. При поставяне на задачи за екипна работа се организират бързо и работата им е ефективна, като по-голямата част от учениците проявяват способностите си	в 81-90 % от паралелките учениците имат изградени умения за работа в екип. При поставяне на задачи за екипна работа се организират бързо и работата им е ефективна, като по-голямата част от учениците проявяват способностите си	повече от 90 % от учителите умеят да изслушват учениците, дават им възможност да изкажат различни мнения. Правят опити за изясняване на по-високи постижения, но за определени ученици. При останалите учители контактът между тях и учениците е недоволен и едностранен. Не поощряват прояви на активност и инициатива на идеи от учениците. Нямат изисквания за постижения. В техните часове липсва атмосфера на диалог и сътрудничество.	повече от 90 % от учителите умеят да изслушват учениците, дават им възможност да изкажат различни мнения. При тези учители контактът между тях и учениците е взаимен и двустранен. Работят с почти всички ученици от класа, а не само с определени ученици. Имат сравнително високи изисквания за постижения. Внушават положителна атмосфера.

2.00	Установена от учителя позитивна атмосфера в паралелките	само до 30 % от учителите умеят да изслушват учениците, дават им възможност да изкажат различни мнения. Правят опити за изясняване на по-високи постижения, но за определени ученици. При останалите учители контактът между тях и учениците е недоволен и едностранен. Не поощряват прояви на активност и инициатива на идеи от учениците. Нямат изисквания за постижения. В техните часове липсва атмосфера на диалог и сътрудничество.	от 31 – 60 % от учителите умеят да изслушват учениците, дават им възможност да изкажат различни мнения. Правят опити за изясняване на по-високи постижения, но за определени ученици. При другите учители е наблюдавано желание за създаване на контакт между учителя и учениците, но активността е слаба. Работят с много малка група ученици.	от 61 – 80 % от учителите умеят да изслушват учениците, дават им възможност да изкажат различни мнения. При тези учители контактът между тях и учениците е взаимен и двустранен. Работят с почти всички ученици от класа, а не само с определени ученици. Имат сравнително високи изисквания за постижения. Внушават положителна атмосфера.	от 81 до 90 % от учителите умеят да изслушват учениците, дават им възможност да изкажат различни мнения. При тези учители контактът между тях и учениците е взаимен и двустранен. Работят с почти всички ученици от класа, а не само с определени ученици. Имат сравнително високи изисквания за постижения. Внушават положителна атмосфера.	повече от 90 % от учителите умеят да изслушват учениците, дават им възможност да изкажат различни мнения. При тези учители контактът между тях и учениците е взаимен и двустранен. Работят с почти всички ученици от класа, а не само с определени ученици. Имат сравнително високи изисквания за постижения. Внушават положителна атмосфера.
------	---	---	---	---	--	---

Председател на комисията/групата.....
(подпис)

Петър Петров

Дата..... Изготвил:.....
(подпис)

Иван Иванов - член на комисията/групата по самооценяване
(име, фамилия, позиция в комисията/групата по самооценяване)

ПРОФЕСИОНАЛНА ГИМНАЗИЯ ПО гр.....

УТВЪРДИЛ:.....
(подпис)

Директор :.....
(име и презиме)

ПРИМЕРНА ТАБЛИЦА
за оценяване посещенията в област ОБУЧЕНИЕ И УЧЕНЕ – 40 точки
Критерий: Резултати от обучението – 10,00 точки

тежест	показатели	дескриптори на оценката				отлична от 0-2%
		незадоволителна над 5%	задоволителна от 4-5%	добра от 3-4%	много добра от 2-3%	
0.50	Относителен дял (в процент) на отпадналите от обучение по програми за ПОО към броя на постъпилите в началото на обучението	0.10 над 5%	0.20 от 4-5%	0.30 от 3-4%	0.40 от 2-3%	0.50 от 0-2%
0.50	Относителен дял (в процент) на успешно завършили (и получили документ) ученици със СОП към започналите обучение по програми за ПОО	0.10 до 39 %	0.20 от 40 – 59 %	0.30 от 60 – 79 %	0.40 от 80- 89 %	0.50 от 90 -100 %
0.50	Процент на успешно завършили обучавани възрастни лица в неравностойно положение спрямо теза, започнали обучение по програми за ПОО	0.10 до 39 %	0.20 от 40 – 59 %	0.30 от 60 – 79 %	0.40 от 80- 89 %	0.50 от 90 -100 %
1.50	Относителен дял (в %) на учениците, успешно положили двата държавни зрелостни изпита към допуснатите до зрелостни изпити	0.20 до 39 %	0.40 от 40 – 59 %	0.50 от 60 – 79 %	1.00 от 80- 89 %	1.50 от 90 -100 %

1.50	Относителен дял (в %) на учениците, успешно положили двата държавни квалификационни изпита към допуснатите	0.20 до 39 %	0.40 от 40 – 59 %	0.50 от 60 – 79 %	1.00 от 80- 89 %	1.50 от 90 -100 %
0.50	Относителен дял (в %) на курсистите (обучаваните възрастни) успешно положили двата държавни квалификационни изпита към допуснатите	0.10 до 39 %	0.20 от 40 – 59 %	0.30 от 60 – 79 %	0.40 от 80- 89 %	0.50 от 90 -100 %
1.50	Относителен дял (в %) на учениците на поправителен изпит към общия брой ученици	0.20 над 5%	0.40 от 4-5%	0.50 от 3-4%	1.00 от 2-3%	1.50 от 0-2%
1.50	Относителен дял (в %) на повтарящите ученици към общия брой ученици	0.20 над 5%	0.40 от 4-5%	0.50 от 3-4%	1.00 от 2-3%	1.50 от 0-2%
1.50	Относителен дял (в %) на отпадналите по различни причини от обучение по програми за ПОО ученици към броя на учениците за учебната година	0.20 над 5%	0.40 от 4-5%	0.50 от 3-4%	1.00 от 2-3%	1.50 от 0-2%
0.50	Относителен дял (в %) на отпадналите от обучение по програми за ПОО курсисти (обучавани възрастни) към общия им брой в училището	0.20 над 5%	0.40 от 4-5%	0.50 от 3-4%	1.00 от 2-3%	1.50 от 0-2%

Дата..... Изготвил:.....
(подпис)

Иван Иванов - член на комисията по самооценяване
(име, фамилия, позиция в комисията/групата по самооценяване)

Председател на комисията/групата..... Петър Петров
(подпис)

ПРОФЕСИОНАЛНА ГИМНАЗИЯ ПО гр.....

УТВЪРДИЛ:
(подпис)

Директор :
(име и презиме)

ПРИМЕРНА ТАБЛИЦА

за оценяване постиженията в област ОБУЧЕНИЕ И УЧЕНЕ – 40 точки
Критерий: Надграждане на знания и умения – 5,00 точки

тежест	показатели	дескриптори на оценката				обща оценка
		незадоволителна	задоволителна	добра	много добра	
2.50	Резултати от участието на ученици в състезания, олимпиади, конкурси и др.	няма ученици, желаещи да участват в училищни кръгове на състезания, олимпиади, конкурси и др., но от явилите се няма класирани за следващ кръг;	има желещи ученици за включване в училищни кръгове на състезания, олимпиади, конкурси и др., но от явилите се няма класирани за следващ кръг;	има поне един класиран ученик или отбор за регионален кръг на състезание, олимпиада, конкурс и др.	има повече от един класиран ученик или отбор за национален кръг на състезание, олимпиада, конкурс и др.	отлична има поне един класиран ученик или отбор на прякото място на национален кръг на състезание, олимпиада, конкурс и др.
2.50	Иградени емии за работа по проекти	0	1.00	1.50	2.00	2.50
2.50	Иградени емии за работа по проекти	0	1.00	1.50	2.00	2.50

Дата..... Изготвил:
(подпис)

Иван Иванов - член на комисията по самооценяване
(име, фамилия, позиция в комисията/групата по самооценяване)

Председател на комисията/групата..... Петър Петров
(подпис)

ПРОФЕСИОНАЛНА ГИМНАЗИЯ ПО гр.....

УТВЪРДИЛ:
(подпис)

Директор :
(име и презиме)

ПРИМЕРНА ТАБЛИЦА

за оценяване постиженията в област ОБУЧЕНИЕ И УЧЕНЕ – 40 точки
Критерий: Педагогически постижения – 5,00 точки

тежест	показатели	дескриптори на оценката				обща оценка
		незадоволителна	задоволителна	добра	много добра	
2.50	Относителен дял на учителите повишили професионалната си квалификация в организирани форми на обучение спрямо броя на заявите желание	0-39 %	40-59%	60-79%	80-90%	отлична 91-100%
2.50	Брой учители, подготвили ученици - призовори на състезания, олимпиади и др.	0	1	2	3	Над 3

Дата..... Изготвил:
(подпис)

Иван Иванов - член на комисията по самооценяване
(име, фамилия, позиция в комисията/групата по самооценяване)

Председател на комисията/групата..... Петър Петров
(подпис)

ПРОФЕСИОНАЛНА ГИМНАЗИЯ ПО гр.

УТВЪРДИЛ:.....

(подпис)

Директор :.....

(име и презиме)

ПРИМЕРНА ТАБЛИЦА

за оценяване постиженията в област УЧИЛИЩНО ПАРТНЬОРСТВО – 15 точки

Критерий: Партньорство между преките участници в училищното образование – 7,50 точки

тежест	показатели	дескриптори на оценката				
	незадоволителна	задоволителна	добра	много добра	отлична	
1,00	Създадени методически обединения	нема създадени методически обединения	създадени са методически обединения, но те не са реализирали дейност	създадени са методически обединения, изработени са планове за действие, но те действат епизодично	създадени са методически обединения, изработени са планове за действие, които се изпълняват. В методическите обединения е установена делова и хуманна атмосфера на отпригост и готовност при постигане на успехи и неуспехи, трудности и проблеми. Съществуваат се междупредметни връзки, като се предпазват форми и методи за съществуване на индивидуална и групова работа по съответните предмети, използване на ИКТ в обучението, за мотивиране на учениците за активно учене и повишаване на техните компетенции. Съществува се партньорство между методическите обединения	1,00
0		0	0,25	0,50	0,75	

0,50	Създадени условия за подкрепа на младите учители (ако има такъв)	не са планирани и не се изпълняват дейности	в годишния план на училището са планирани дейности за подпомагане развитието на младите учители, но такова не са реализирани	в годишния план на училището са планирани дейности за подпомагане развитието на младите учители, но те я получават само от методическия помощник или административното ръководство	в годишния план на училището са планирани дейности за подпомагане развитието на младите учители. Всички млади учители при желание могат да получат методически помощник и подкрепа от методически обединение, в което са включени и от ръководството на гимназията	0,50
1,00	Включване на учителите в управлението на промените в училището	не са създадени условия и учителите не се включават в управлението на промените в училището	създадени са условия и до 5% от учителите се включват в управлението на промените в училището	създадени са условия и 5-9% от учителите се включват в управлението на промените в училището	създадени са условия и 10-19% от учителите се включват в управлението на промените в училището	0,50
1,00	Партньорство на училищното ръководство с методическите обединения, училищното настоятелство и екипа на ученическото самоуправление	не се реализира партньорство с методическите обединения, училищното настоятелство и екипа на ученическото самоуправление	реализирано е партньорство само с някои от методическите обединения или с училищното настоятелство и екипа на ученическото самоуправление. Не се съществува партньорство между отделните структури	0,25	0,50	0,75
1,00	Средна посещаемост на родители на родителска среща - годишно	0	от 5% до 10%	от 21 до 40%	от 41 до 60%	1,00
0,50	Удовлетвореност на родителите по конкретни въпроси - проучвания чрез анкети, интервюта и др.	0,10	няма проведено проучване	0,30	0,40	0,50
1,00	Участие на родителите в организационните дейности на училището	0	родителите не се информират и мотивират за участие в организационните дейности на училището	0,25	0,75	1,00
1,00		0	0,25	0,50	0,75	1,00

0,50	Осигурен достъп на родителите до учебната документация по личностните професионалности	има осигурен достъп	има изграден информационен мреж с учебните планове по професионалности	има изграден информационен мреж с учебните планове по професионалности, посочени са сайтове на ЮСМН и РЮО, от които родителите могат да се запознаят със съответните ДСОИ, национална квалификация програма и учебни програми. Родителите са запознати на първата родителска среща с училищния учебен план (чл. 140 и, ал.3 от ППЗНП). Цифрова информация за учебната специалност се намира и на сайта на гимназията	0,50	има изграден информационен мреж с учебните планове по професионалности, посочени са сайтове на ЮСМН и РЮО, от които родителите могат да се запознаят със съответните ДСОИ, национална квалификация програма и учебни програми. Родителите са запознати на първата родителска среща с училищния учебен план (чл. 140 и, ал.3 от ППЗНП). Цифрова информация за учебната специалност се намира и на сайта на гимназията	0,50	има изграден информационен мреж с учебните планове по професионалности, посочени са сайтове на ЮСМН и РЮО, от които родителите могат да се запознаят със съответните ДСОИ, национална квалификация програма и учебни програми. Родителите са запознати на първата родителска среща с училищния учебен план (чл. 140 и, ал.3 от ППЗНП). Цифрова информация за учебната специалност се намира и на сайта на гимназията	1,00			
0,50	Дейност на училищното настоятелство	0	има създадено училищно настоятелство, но през учебната година няма реализирана дейност	0,20	има създадено училищно настоятелство, но през учебната година по инициатива на ръководството на гимназията	0,30	училищното настоятелство осъществява дейност, организирана е дейност, учениците участват в дейността, подпомагане на финансови средства, подпомагане на финансови и материални средства, организиран от гимназията, подпомагане на провеждането на производствената практика.	0,40	училищното настоятелство осъществява допълнителни финансови и материални средства, подпомагане на финансови и материални средства, организиран от гимназията, подпомагане на провеждането на производствената практика.	0,75	училищното настоятелство осъществява допълнителни финансови и материални средства, подпомагане на финансови и материални средства, организиран от гимназията, подпомагане на провеждането на производствената практика, включва се в дейности против наркотиците, подпомагане социално слаби, ученици	1,00
1,00		0		0,25	0,50	0,50	0,75	1,00				

Дата..... Изготвил:.....
(подпис)

Иван Иванов - член на комисията по самооценяване
(име, фамилия, позиция в комисията/групата по самооценяване)

Председател на комисията/групата..... Петър Петров
(подпис)

Приложение № 18

ПРОФЕСИОНАЛНА ГИМНАЗИЯ ПО ГР.....

УТВЪРДИЛ:.....
(подпис)

Директор :.....
(име и презиме)

ПРИМЕРНА ТАБЛИЦА
за оценяване постиженията в област УЧИЛИЩНО ПАРТНЬОРСТВО – 15 точки
Критерий: Външно партньорство – 7,50 точки

тежест	показатели	дескриптори на оценката				
		незадоволителна	задоволителна	добра	много добра	отлична
0,50	Взаимодействие с институциите в системата на народната просвета, териториалните органи на изпълнителната власт, органите за местното управление	ръководството на гимназията не търси съдействие и не контактира с експерти от РЮО и Общината. Допуска се некачествени организации	ръководството на гимназията не търси съдействието на експертите от РЮО, териториалните органи на изпълнителната власт, органите за местното управление. Частично се използват запovedите и предписанията	ръководството на гимназията търси съдействието на експертите от РЮО, териториалните органи на изпълнителната власт, органите за местното управление. Частично се използват запovedите и предписанията	ръководството на гимназията търси съдействието на експертите от РЮО, териториалните органи на изпълнителната власт, органите за местното управление. Частично се използват запovedите и предписанията	ръководството на гимназията търси съдействието на експертите от РЮО, териториалните органи на изпълнителната власт, органите за местното управление. Частично се използват запovedите и предписанията
0,50	Взаимодействие с Агенцията за заетост на детето и структурите на ЗД "Полция"	0	0,20	0,30	0,40	0,50
0,50	0	0,20	0,30	0,40	0,50	0,50

0.50	Взаимодействие с местната обществена организация	0	гминазията няма осъществени взаимодействия с местната обществена организация	0.20	гминазията не участва в събирането на информацията от обществото, а за провеждане на мероприятията в местната обществена организация	0.40	гминазията участва в някои събития, организирани от обществото. За различни училищни мероприятия инициативата да информира обществото чрез местните медии	0.50	гминазията участва активно в обществена организация от обществото. За различни училищни мероприятия инициативата информира обществото чрез местните медии
1.50	Относителен дял в % на учениците, провели практическото си обучение на реални работни места при работодателя	0	няма договори с работодатели. Практическото обучение се провежда само в гимназията	0.75	учебната практика се реализира в гимназията, а за провеждане на работни места са осигурени работни места в реална работна среда само за до 20 % от учениците, които провеждат такава	1.00	учебната практика се провежда в гимназията или в учебна работна среда за 51-70% от учениците, които провеждат такава	1.50	учебната практика се провежда в гимназията или в учебна работна среда за над 70% от учениците, които провеждат такава
1.50	Относителен дял в % на курсистите/обучаващите възприематели, провели практическото си обучение на реални работни места при работодателя	0	няма договори с работодатели. Практическото обучение се провежда само в гимназията	0.75	учебната практика се реализира в гимназията, а за провеждане на работни места са осигурени работни места в реална работна среда само за до 20 % от курсистите, които провеждат такава	1.00	учебната практика се провежда в гимназията или в учебна работна среда за 51-70% от курсистите, които провеждат такава	1.50	учебната практика се провежда в гимназията или в учебна работна среда за над 70% от курсистите, които провеждат такава
1.00	Сътрудничество със социални партньори при разработване на концепции, възтърсвателни документи, предложения, мнения, становища за и по политически проекти, съвместни проекти, модернизиране на материалната база на гимназията	0	професиите, изкушавани в училищата не съответстват на репонициите на завършващите ученици/курсисти са частично търсени на регионалния пазар на труда. До 20 % от курсистите/курсистите могат да намират работни места по професиите си в региона	0.20	гминазията си сътрудничи със социалните партньори само във връзка с провеждането на дейностите, които имат отношение до уменията на курсистите, но концентрат е единствен - от училището модернизиране на материалната база на училището	0.30	гминазията си сътрудничи със социалните партньори във връзка с провеждането на дейностите, които имат отношение до уменията на курсистите, но концентрат е единствен - от училището модернизиране на материалната база на училището	0.40	гминазията си сътрудничи със социалните партньори във връзка с провеждането на дейностите, които имат отношение до уменията на курсистите, но концентрат е единствен - от училището модернизиране на материалната база на училището
0.50	Участие на работодатели при определянето на план-програма в гимназията	0	професиите, изкушавани в училищата не съответстват на репонициите на завършващите ученици/курсисти са частично търсени на регионалния пазар на труда. До 20 % от курсистите/курсистите могат да намират работни места по професиите си в региона	0.20	гминазията си сътрудничи със социалните партньори само във връзка с провеждането на дейностите, които имат отношение до уменията на курсистите, но концентрат е единствен - от училището модернизиране на материалната база на училището	0.30	гминазията си сътрудничи със социалните партньори във връзка с провеждането на дейностите, които имат отношение до уменията на курсистите, но концентрат е единствен - от училището модернизиране на материалната база на училището	0.40	гминазията си сътрудничи със социалните партньори във връзка с провеждането на дейностите, които имат отношение до уменията на курсистите, но концентрат е единствен - от училището модернизиране на материалната база на училището

0.50	Участие на работодатели при определянето на план-програма в гимназията	0	гминазията си сътрудничи със социалните партньори само във връзка с провеждането на дейностите, които имат отношение до уменията на курсистите, но концентрат е единствен - от училището модернизиране на материалната база на училището	0.20	гминазията си сътрудничи със социалните партньори само във връзка с провеждането на дейностите, които имат отношение до уменията на курсистите, но концентрат е единствен - от училището модернизиране на материалната база на училището	0.30	гминазията си сътрудничи със социалните партньори във връзка с провеждането на дейностите, които имат отношение до уменията на курсистите, но концентрат е единствен - от училището модернизиране на материалната база на училището	0.40	гминазията си сътрудничи със социалните партньори във връзка с провеждането на дейностите, които имат отношение до уменията на курсистите, но концентрат е единствен - от училището модернизиране на материалната база на училището
0.50	Удовлетвореност на учителите партньори (стопански, работодатели, браншови организации и др.) по конкретни въпроси - проучвания чрез анкети, интервюта и др.	0	не е осъществено проучване на становищата на партньорите организации	0.10	проведени са анкети с до 30 % от представителите на училищните партньори. Над 50 % от анкетираните са удовлетворени от партньорството и дейността на гимназията	0.30	проведени са анкети с до 50 % от представителите на училищните партньори. Над 50 % от анкетираните са удовлетворени от партньорството и дейността на гимназията	0.40	проведени са анкети с до 60 % от представителите на училищните партньори. Над 50 % от анкетираните са удовлетворени от партньорството и дейността на гимназията
0.50	Относителен дял (в проценти) на проведените ДЮИ с участието на социалните партньори спрямо общия брой проведени изпити за придобиване на професионална квалификация за учебната година	0	социалните партньори не са поканени и не участват в провеждането на ДЮИ	0.20	социалните партньори са поканени, но не участват поради отпазване с писмо или (мълчаливо)	0.30	социалните партньори участват в 31-50 % от проведените ДЮИ	0.40	социалните партньори участват в над 50 % от проведените ДЮИ

Дата..... Изготвил.....
(подпис)

Иван Иванов - член на комисията по самооценяване
(име, фамилия, позиция в комисията/групата по самооценяване)

Председател на комисията/групата..... Петър Петров
(подпис)

ПРОФЕСИОНАЛНА ГИМНАЗИЯ ПО гр.....

Визия: Професионалната гимназия да бъде национално призната като училище, предоставящо качествена подготовка в областта на ПОО и ползващо се с доверието на стопанските организации – потребители на кадри, и обществеността в региона

Мисия: Подготвяме ученици/курсисти по професии (специалности от професионално/и направления/я"

Ценности на професионалната гимназия:

1. Качеството на предлаганото от гимназията ПОО;
2. Равните възможности за нашите ученици/курсисти, уважаване на тяхната индивидуалност, развиване на най-доброто у тях;
3. Доверието едни на други за това, че използваме открит и прозрачна процедура спрямо всички ученици/курсисти;
4. Насърчаването към учене през целия живот чрез създаване на умения и нагласа за самооценяване, желание и отговорност за непрекъснат професионално развитие;
5. Обединението на членовете на колектива около общи идеи и ценности;
6. Сътрудничеството в колектива на гимназията и с други професионални гимназии, висши училища, стопански организации –партньори, родителска общност, общественост и др.

Цел на предстоящото самооценяване: Да

Области и критерии на самооценяването:

Входящи данни от предишно самооценяване/външна проверка и др.

Методика, която ще се използва по време на самооценяването:

Очаквани резултати:

Примерен план – график за провеждане на дейностите по самооценяване (посочени са само част от критериите и показателите)

области	критерии	показатели	инструментарий	срок за подготовка	отговорник	срок за провеждане на оценяването	отговорник за провеждане на процедурата и събиране на доказателствения материал
УЧИЛИЩЕН МЕНИДЖЪНЪТ	Система за осигуряване на качество на ПОО	Разработена училищна програма за повишаване качеството на предлаганото ПОО, с въдръжката персонална визия, мисия, концептуална основа, приоритети, подходи и цели	разработен чек-лист	30.09.2010 г.	М. Иванова Р. Петрова	30.10.2010 г.	С. Маринов
УЧИЛИЩНО ПАРТНЬОРСТВО	Външно партньорство	Вътрешноучилищни критерии за установяване качеството на ПОО, съобразени с национално определените	разработен чек-лист	30.09.2010 г.	С. Маринов А. Стоянова	30.10.2010 г.	М. Иванова
		Относителен дял (в процент) на проведените ДКИ с участието на социалните партньори спрямо общия брой проведени изпити за придобиване на професионална квалификация за учебната година	разработени справки за изпитните сесии	30.11.2010 г.	П. Радева В. Юсѳова	30.10.2011 г.	С. Силверов Б. Методиев
		Удовлетвореност на училищните партньори (спонсори, работодатели, браншови организации и др.) по конкретни въпроси - проучвания чрез анкети, интервюта и др.	анкети интервюта	30.11.2010 г. 30.07.2010 г.	М. Иванова С. Маринов К. Симеонова С. Владимирова М. Тенова Л. Попова Т. Дачева С. Ковачева	30.07.2011 г. 30.07.2011 г.	М. Иванова С. Маринов К. Симеонова С. Владимирова М. Тенова Л. Попова Т. Дачева С. Ковачева

Приложение № 20

ПРОФЕСИОНАЛНА ГИМНАЗИЯ ПО гр.....

УТВЪРДИЛ:.....
(*подпис*)

Директор :.....
(*име и презиме*)

Примерна процедура за измерване степента на удовлетвореност на потребителите на кадри

1 . Цел на процедурата

Регламентиране на правилата за измерване на степента на удовлетвореност на стопански организации – потребители на кадри от качеството на подготовка на учениците от професионалната гимназия.

2 . Понятия

Удовлетвореност на потребителя на кадри – възприятието на потребителя за степента, до която неговите потребности или очаквания са били изпълнени.

3. Отговорности

За цялостната организация и провеждането на измерването на степента на удовлетвореност отговаря председателят на комисията по самооценяване.

4. Описание

4.1. Установяване изискванията на потребителите на кадри

За да се определят изискванията на потребителите на кадри, се създават въпросници, които се попълват он-лайн от мениджъри на стопански организации – потребители на кадри - **Анкетна карта за проучване на изискванията на потребители на кадри към випускниците на Професионална гимназия по в гр.**

4.2. Измерване удовлетвореността на потребителите на кадри

За измерване на удовлетвореността на потребителите на кадри се използва също он-лайн анкетна карта - **Анкетна карта за проучване на мнението на потребители на кадри за назначените на работа випускници на Професионална гимназия по в гр.**

5. Обработване на анкетните карти

Попълнените анкетни карти се обработват от г-н Иван Иванов – член на комисията по самооценяване.

Празна анкетна карта, попълнените анкетни карти и резултатите от обработката се записват на магнитен носител от г-н Иван Иванов - член на комисията по самооценяване.

Магнитният носител се предава на председателя на комисията по самооценяване, който отговаря за съхраняването му до утвърждаване на годишния доклад за работата на комисията, след което го предава по опис в архива на професионалната гимназия.

6. Съхранение и защита на информацията, записана на магнитния носител

Магнитният носител се съхранява 3 (три) години след предаването му в архива.

Получената информация трябва да бъде защитена по подходящ начин от неправомерно използване.

Изготвил: Мария Симеонова

Председател на комисията/групата по самооценяване: Петър Петров

Дата:201.. г.

Приложение № 21

ПРОФЕСИОНАЛНА ГИМНАЗИЯ ПО гр.....

ПРИМЕРНА АНКЕТНА КАРТА

за проучване на мнението на потребители на кадри за випускниците на
Професионална гимназия по в гр.

УВАЖАЕМИ РАБОТОДАТЕЛИ,

Нашата професионална гимназия се стреми да предоставя на своите ученици качествена подготовка, за да им осигури добра реализация на пазара на труда. Постигането на високо ниво на качеството на професионалното образование и обучение, което да удовлетворява Вас като потребители на кадри, е дългосрочен процес, който изисква внимателно планиране и организация.

Надяваме се да споделите Вашите впечатления и да дадете Вашите препоръки, които ще ни помогнат да подобрим качеството на осъществяваното от нас професионално образование и обучение.

Моля попълнете анкетната карта, като отбележите с **X** предпочетените от Вас отговор.

Благодарим Ви предварително за участието в анкетата!

1. Колко от работниците/служителите във Вашата фирма са завършили средното си образование в Професионална гимназия по.....

0 - до 5 души до 10 души над 10 души

2. Колко от работниците/служителите във Вашата фирма са завършили курсове за професионално обучение в Професионална гимназия по.....

0 - до 5 души до 10 души над 10 души

3. Удовлетворява ли Ви подготовката и квалификацията на младите специалисти във Вашата фирма, обучавани в професионалната гимназия?

Категорично не - до известна степен да, във висока степен

4. Необходимо ли е допълнително обучение на младите специалисти, обучавани в професионалната гимназия, постъпили на работа във Вашата фирма/предприятие?

не - до известна степен да, във висока степен

5. Кой аспект от подготовката на ученици в гимназията считате, че трябва да се подобри?

теоретичната подготовка - практическото обучение и двата вида

Какви са Вашите препоръки за повишаване качеството на предлаганото от гимназията професионално образование и обучение?

.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....

Как бихте класифицирали сътрудничеството между гимназията и Вашата фирма/предприятие?

недостатъчно задоволително добро мн. добро отлично

Забележка: Настоящата примерна анкетна карта е разработена за отпечатване на хартиен носител, на няма пречка да бъде пригодена и за он-лайн анкетиране

Изготвил: Мария Симеонова
(подпис)

Председател на комисията/групата по самооценяване: Петър Петров
(подпис)

Дата:201.. г.

Приложение № 22

УТВЪРДИЛ:.....
(подпис)

Директор :.....
(име и презиме)

ПРОФЕСИОНАЛНА ГИМНАЗИЯ ПО гр.....

ПРИМЕРНА СПРАВКА

за определяне на относителния дял (в %) на учениците,
успешно положили двата държавни квалификационни изпита към
допуснатите през учебната 2009/2010 година

паралелка	брой ученици	допуснати общо от юнска и септемврийска сесия	положили двата изпита през юнска сесия	положили двата изпита през септемврийска сесия	общо положили двата изпита
XII а	26	25	20	4	24
XII б	22	22	21	1	22
XII в	24	23	18	4	22
общо	72	70			68

Относителен дял на учениците, успешно положили двата
квалификационни изпита от випуск 2009/2010 г. $(68 : 70) \cdot 100 = 97,14 \%$

Забележка: В броя на учениците, успешно положили двата изпита през
септемврийската сесия, са включени и учениците, които са положили успешно
единия изпит през юнската сесия, а другия през септемврийската.

Дата

Изготвил:.....
(подпис)

Иван Иванов - член на комисията по самооценяване
(име, фамилия, позиция в комисията/групата по самооценяване)

Председател на комисията/
групата..... **Петър Петров**
(подпис)

Приложение № 23

УТВЪРДИЛ:.....
(подпис)

Директор :.....
(име и презиме)

ДОКЛАД

от проведено самооценяване на
Професионална гимназия по в гр.....
за учебната 201../201.. година

I. Цел на самооценяването

(тук запишете формулировката на целта на самооценяването. Ако тя е в
резултат на проведено преди това *предишно* самооценяване или външна
проверка, обосновайте целта с изводите от тях.)

**II. Обща информация за условията, при които работи
професионалната гимназия**

(тук опишете условията, които дават най-точна и вярна представа
за условията, при които работи училището през периода на
самооценяването - например видовете професии/специалности, по които
се обучават ученици и курсисти, броя на учебните планове, по които
работи гимназията, броя на учениците и курсистите, броя паралелки
и курсове и др. начални данни, които са релевантни към изследваните
области.)

III. Налични ресурси

тук опишете накратко основните параметри на:

- Човешки ресурси - броя на учителите, педагогическите съветници,
административния персонал, тяхната квалификация, средна възраст,
образователен ценз, съотношение по пол;
- Материални ресурси - недвижимо и движимо имущество - брой, вид,
година на въвеждане в експлоатация и накратко състоянието им;
- Финансови ресурси - издръжката на един ученик, средната работна
заплата - общо и отделно за педагогически и непедагогически персонал,
източници на приходи, средства от участие в проекти и др.)

IV. Изследвани области, критерии и показатели, скала на оценяване

(тук представете областите и критериите, като ги обосновайте,
а цялата таблица с възприетите области, критерии, показатели и
оценяването им посочете в приложение към доклада. Тук представете и
приетата скала за оценяване.)

V. Резултати от самооценяването

(тук представете крайната обща оценка и оценките по области и критерии. В приложение представете конкретното оценяване по приетите показатели.)

VI. Анализ на получените резултати

(тук направете задълбочен анализ на изследваните области и критерии. Ако имате предишни резултати, направете сравнителен анализ.)

VI.1. Постижения и добри практики в гимназията

(тук представете областите и критериите, които представляват постижение за гимназията, които може да са установени при сравняване с предишни изследвания или спрямо известни резултати на други сродни професионални гимназии. Особено внимание обърнете на съществуващи добри практики в гимназията, които са оказали голямо влияние за повишаване качеството на осъществяваното ПОО в гимназията.)

VI.2. Области, нуждаещи се от подобрене

(тук представете областите и критериите, които се нуждаят от подобряване. Добре е да ги ранжирате като започнете от най-належащите. Позовете се на събрания доказателствен материал.)

VII. Приоритети за следващо самооценяване

(тук представете приоритетите за следващия период на професионалната гимназия по отношение на качеството на предлаганото ПОО. Приоритетите се определят от ръководството на училището въз основа на резултатите от самооценяването и евентуално други налични оценявания. Приоритетите се подреждат по важност. След приоритетите се представят целите, които да се формират така, че да са постижими през следващия период на самооценяване.)

VIII. Резюме от доклада

(резюмето трябва да е кратко и да извежда най-важните данни от проведеното самооценяване.)

IX. Приложения към доклада

(тук подредете в последователност на изложението на доклада таблици, схеми, справки, описания на процедури и всичко, които подкрепят представените резултати и оценки.)

Microsoft IT Academy Program

е годишна членска програма, отворена за всички акредитирани образователни организации, чрез която се подпомагат училищата и университетите със съвременно цялостно учебно решение, базирано на най-новите технологии и предоставящо учебно съдържание, насочено към изграждане на базови ИТ умения, така и подпомагащо успешна професионална кариера сферата на високите технологии.

За кого е предназначена програмата Microsoft IT Academy

Програмата Microsoft IT Academy е създадена с цел да подпомогне училищата и университетите да предоставят съвременно качествено обучение за най-новите информационни технологии, което да гарантира професионална реализация и успешна кариера на техните ученици и студенти, както и на самите преподаватели. Чрез достъпът до най-новите технологични обучения на Майкрософт обучаемите получават знания и умения, които са високо ценени на пазара на труда. Преподавателите имат достъп до огромен ресурс учебни материали, предназначени за всички възрасти, интереси и възможности. Програмата Microsoft IT Academy е гъвкава и лесно се интегрира в учебните планове.

„IT Академията на Microsoft е един модел за самообучение на ученици и възрастни, който ползва познатият по английски език и формира знания и умения по информационни технологии. Чрез IT Академията на Microsoft се формират богат спектър от компетентности с широка приложимост. Това дава шанс на ученика бързо да се приспособява към променящата се образователна действителност.“

Петя Сирова, Директор на Гимназия „Васил Левски“ – гр. Ямбол

„Обучението в IT Академията в ЕГ доведе до разработване и прилагане на нови методи и техники в процеса на обучението в училището. Курсовете в нея промениха стила на преподаване на учителите и това е една добра предпоставка за създаването на нова образователна среда, в която учещият променя своята позиция, подпомаган от учителя.“

Тинка Попова, Директор на ЕГ „Акад. Л. Стоянов“ – гр. Благоевград

„Много от нашите учениците кандидатстват в европейски и американски университети и към документите си представят сертификата от Академията. Много от тях получават подкрепящи писма за тези умения и възможност да изберат по-добра специалност.“

Милена Андонова, Директор на ГПАЕ „Geo Милев“ – гр. Бургас

Microsoft

За да научите повече за програмата Microsoft IT Academy, посетете www.microsoftitacademy.com

Сега е много лесно да се присъедините към програмата Microsoft IT Academy и да се възползвате от всички предимства

Запишете се веднага чрез глобалния сайт <http://www.microsoftitacademy.com/>. Или вижте подробна информация на български език тук: <http://itacademy.teacher.bg>. Ако пък имате допълнително въпроси или нуждата от съдействие, пишете на е-мейл: itacademy@teacher.bg

Как програмата Microsoft IT Academy подпомага институциите, преподавателите, учениците и студентите:

- Намалява разходите, предоставяйки многобройни образователни ресурси и софтуерни продукти.
- Повишава квалификацията на обучаемите чрез възпитаване на дигитална култура, технологични умения с най-новите технологии на Майкрософт, професионални ИТ умения и международни признати сертификати.
- Подпомага развитието на уменията на XXI век и позиционира Вашата организация като съвременен център за достъп до технологии и развитие на обществото.
- Пести време на преподавателите, чрез "готови за преподаване" решения за технологичното обучение.
- Предоставя достъп до най-новите технологии на Microsoft и обучителни ресурси, чрез широка гама от онлайн курсове, лабораторни упражнения, учебници и др.
- Лесно и бързо управление на учебния процес чрез най-съвременна Learning Management System.

Дата на изготвяне на доклада:

Председател на комисията/групата по самооценяване
(подпис, име, фамилия)